

Α. Π.: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/54148/3588

 Ημ/νία: 13/07/2023
 ΠΕΤ: 3102471717

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΥΠΕΝ)
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ)
 Τμήμα Β'

Ταχ. Δ/ση: Λ. Αλεξάνδρας 11

Ταχ. Κωδ: 114 73

Πληρ.: Κ. Γιαννουλάκης

Τηλ.: 210 – 64.17.807

Fax: 210 – 64.17.753

E: sec.dipa@prv.ypeka.grk.giannoulakis@prv.ypeka.gr**ΠΡΟΣ: ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Μ.Ι.Κ.Ε.**

Λ. Κηφισίας 16

115 26, Αθήνα

E: KATERINA.RANTOY@sse.com

[συν.: θεωρημένο αντίγραφο του Φακέλου
 Μ.Π.Ε. & τα Τεχνικά Υπομνήματα: GR-
 MVRVNW298-5.07#37/05-07-2021
 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/66345/4352/13-07-2021),
 Ιούνιος 2022 (με συνημμένους χάρτες), GR-
 MVRVNW298-5.07#132/01-09-2022),
 Απαντητικό Υπόμνημα 1 (28-02-2023) και
 Απαντητικό Υπόμνημα 2 (28-02-2023).

ΚΟΙΝ.: ΥΠΕΝ**α)** Γραφείο Υπουργού**β)** Γραφείο Υφυπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας**γ)** Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων**δ)** Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δασών**ΑΠΟΦΑΣΗ**
**ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
 ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Θέμα: Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) του έργου με τίτλο: “Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Σ.Π.Η.Ε.) και των συνοδών σε αυτό έργων, συνολικής ισχύος 80 MW, στη θέση ‘Μαυροβούνι’, του Δήμου Ρήγα Φεραίου, της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της εταιρείας ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΙΚΕ”.

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 998/1979 (Α' 289) «Περί προστασίας των δασών και των δασικών εν γένει εκτάσεων της Χώρας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
2. Τον Ν. 1650/86 (Α' 160) “Για την προστασία του περιβάλλοντος”, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
3. Τον Ν. 2244/1994 (Α' 168) «Ρύθμιση θεμάτων ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από συμβατικά καύσιμα και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί

και ισχύει.

4. Τον Ν. 3017/2002 (Α' 117) «Κύρωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση- πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος».
5. Τον Ν. 3028/2002 (Α' 153) για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς (Α' 153), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
6. Τον Ν. 3199/2003 (Α' 280) για την «Προστασία και διαχείριση των υδάτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
7. Τον Ν. 3208/2003 (Α' 303) «Προστασία των δασικών οικοσυστημάτων, κατάρτιση δασολογίου, ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
8. Τον Ν. 3378/2005 (Α' 203) «Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης και την Προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς (αναθεωρημένη)».
9. Τον Ν. 3468/2006 (Α' 129) περί "Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις", όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
10. Τον Ν. 3851/2010 (Α' 85) περί «επιτάχυνσης της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και άλλες διατάξεις σε θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Τον Ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
12. Τον Ν. 3937/2011 (Α' 60) «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
13. Τον Ν. 4014/2011 (Α' 209) «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
14. Τον Ν. 4042/2012 (Α' 24) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
15. Τον Ν. 4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
16. Τον Ν. 4635/2019 (Α' 167) «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
17. Τον Ν. 4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
18. Τον Ν. 4819/2021 (Α' 129) «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
19. Τον Ν. 4824/2021 (Α' 156) «Κύρωση: α) της από 5.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου πυρκαγιών» (Α' 138) και β) της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» (Α' 143) και άλλες διατάξεις».
20. Τον Ν. 4936/2022 (Α' 105) «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την

αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος».

21.Τον Ν. 4951/2022 (Α' 129) «Εκσυγχρονισμός της αδειοδοτικής διαδικασίας Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Β' φάση, Αδειοδότηση παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, πλαίσιο ανάπτυξης Πιλοτικών Θαλάσσιων Πλωτών Φωτοβολταϊκών Σταθμών και ειδικότερες διατάξεις για την ενέργεια και την προστασία του περιβάλλοντος».

22.Τον Ν. 4964/2022 (Α' 150) «Διατάξεις για την απλοποίηση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, θέσπιση πλαισίου για την ανάπτυξη των Υπεράκτιων Αιολικών Πάρκων, την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης, την προστασία του περιβάλλοντος και λοιπές διατάξεις».

23.Την Π.Ν.Π. 13-08-2021 (Α' 143) «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις».

24.Το Π.Δ. 82/2004 (Α' 64) «Αντικατάσταση της 98012/2001/1996 Κ.Υ.Α. "Καθορισμός μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων" Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων».

25.Το Π.Δ. 117/2004 (Α' 82) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των Οδηγιών 2002/95 ..» όπως έχει τροποποιηθεί με το Π.Δ. 15/2006 (Α' 12) «Τροποποίηση του Π.Δ. 117/2004 σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/108 ..», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

26.Το Π.Δ. 51/2007 (Α' 54) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ "Για την θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων" του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2000», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

27.Το Π.Δ. 148/2009 (Α' 190) «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον – Εναρμόνιση με την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, όπως ισχύει», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

28.Το Π.Δ. 132/2017 (Α' 160) «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

29.Το Π.Δ. 81/2019 (Α' 119), «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

30.Το Π.Δ. 83/2019 (Α' 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

31.Το Π.Δ. 84/2019 (Α' 123) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών / Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

32.Το Π.Δ. 62/2020 (Α' 155) «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

33.Το Π.Δ. 63/2020 (Α' 156) «Σύσταση και κατάργηση Γενικών και Ειδικών Γραμματειών, μεταφορά αρμοδιοτήτων μεταξύ Γενικών Γραμματέων».

34.Το Π.Δ. 2/2021 (Α' 2) "Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών".

35.Το Π.Δ. 6/2022 (Α' 17) «Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών, σύσταση Ειδικής Γραμματείας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων».

36.Το Π.Δ. 29/2022 (Α' 77) «Τροποποίηση του π.δ. 132/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)» (Α' 160)».

37.Την υπ' αριθ. 2/07-01-2021 (Β' 45) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Νικόλαο Ταγαρά»

38.Το υπ' αριθ. 59/07-02-2020 έγγραφο του Υπουργού Επικρατείας (ΑΔΑ: Ω5Α146ΜΓΨ7-Δ1Ε) «Οδηγίες εφαρμογής του άρθρου 109 του Ν. 4622/2019 (Α' 133) σχετικά με την αρμοδιότητα των Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων για την τελική υπογραφή ατομικών διοικητικών πράξεων».

- 39.** Την υπ' αριθ. οικ. ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/11833/1138/08-02-2022 (76 Υ.Ο.Δ.Δ.) Αποδοχή παραίτησης του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
- 40.** Τον Κανονισμό (ΕΚ) 166/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη σύσταση ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/689/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 41.** Την Κ.Υ.Α. 33318/3028/1998 (Β' 1289) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων (ενδιαιτημάτων) καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας», όπως έχει τροποποιηθεί από την Κ.Υ.Α. 14849/853/Ε.103/2008 (Β' 645).
- 42.** Την Κ.Υ.Α. 3060(ΦΟΡ) 238/2002 (Β' 512) «Μέτρα προφύλαξης κοινού από τη λειτουργία διατάξεων εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών πεδίων χαμηλών συχνοτήτων».
- 43.** Την Κ.Υ.Α. Η.Π. 11764/653/2006 (Β' 327) «Πρόσβαση του κοινού στις δημόσιες αρχές για παροχή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις... του Συμβουλίου. Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 77921/1440/1995 Κ.Υ.Α. (Β' 795)».
- 44.** Την Κ.Υ.Α. 49828/3-12-2008 (Β' 2464) «Έγκριση Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ) για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού».
- 45.** Την Κ.Υ.Α. 37338/1807/Ε.103/2010 (Β' 1495) «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ...», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 46.** Την Κ.Υ.Α. 41624/2057/Ε.103/2010 (Β' 1625) «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών σε συμμόρφωση με...», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 47.** Την Κ.Υ.Α. 8353/276/Ε.103/2012 (Β' 415) για τη τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθ. 37338/1807/Ε.103/2010 (Β' 1495) κοινής υπουργικής Απόφασης «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων/ενδιαιτημάτων της, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 79/409/ΕΟΚ...», σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4 της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ «Για τη διατήρηση των άγριων πτηνών» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 2ας Απριλίου 1979, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2009/147/ΕΚ.
- 48.** Την Κ.Υ.Α. 21398/2012 (Β' 1470) «Ίδρυση και λειτουργία ειδικού διαδικτυακού τόπου για την ανάρτηση των αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (Α.Ε.Π.Ο.), των αποφάσεων ανανέωσης ή τροποποίησης Α.Ε.Π.Ο., σύμφωνα με το άρθρο 19α του Νόμου 4014/2011 (Α' 209)».
- 49.** Την Κ.Υ.Α. οικ. 167563/ΕΥΠΕ/2013 (Β' 964) «Εξειδίκευση των διαδικασιών και των ειδικότερων κριτηρίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων των άρθρων 3, 4, 5, 6 και 7 του Ν.4014/2011, ...», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 50.** Την Κ.Υ.Α. οικ. 1649/45/2014 (Β' 45) «Εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α' ...».
- 51.** Την Κ.Υ.Α. 43942/4026/2016 (Β' 2992) «Οργάνωση και λειτουργία Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (Η.Μ.Α.), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 42 του Ν. 4042/2012 (Α' 24), όπως ισχύει», ως όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 52.** Την Κ.Υ.Α. 181478/965/2017 (Β' 3763) Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπ' αριθ. Η.Π. 54409/2632/2004 κοινής υπουργικής Απόφασης «Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ "σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου" του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003 και άλλες διατάξεις», (Β' 1931), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 53.** Την Κ.Υ.Α. 50743/2017 (Β' 4432) «Αναθεώρηση Εθνικού Καταλόγου Περιοχών Δικτύου NATURA 2000».
- 54.** Την Κ.Υ.Α. 1915/2018 (Β' 304) «Τροποποίηση των υπ' αριθ. 48963/2012 (Β' 2703) κοινής υπουργικής Απόφασης, υπ' αριθ. 167563/2013 (Β' 964) κοινής υπουργικής Απόφασης και

υπ' αριθ. 170225/2014 (Β' 135) υπουργικής Απόφασης, που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του ν. 4014/2011 (Α' 209), σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014».

55.Την Κ.Υ.Α. οικ. 5688/2018 (Β' 988) «Τροποποίηση των παραρτημάτων του Ν. 4014/2011(Α' 209), σύμφωνα με το άρθρο 36 Α' του νόμου αυτού, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2014/52/ΕΕ “για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. και του συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014».

56.Την Υ.Α. 36259/1757/Ε.103/2010 (Β' 1312) «Μέτρα, όροι και προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

57.Την Υ.Α. Η.Π. 15277/2012 (Β' 1077) «Εξειδίκευση διαδικασιών για την ενσωμάτωση στις Α.Ε.Π.Ο. ή στις Π.Π.Δ. της προβλεπόμενης από τις διατάξεις της Δασικής Νομοθεσίας έγκρισης επέμβασης σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν. 4014/21-09-2011».

58.Την Υ.Α. οικ. 48963/2012 (Β' 2703) «Προδιαγραφές περιεχομένου Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) για έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' της υπ' αριθ. 1958/13-01-2012 Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 21), όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 7 του Ν. 4014/2011 (Α' 209)», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

59.Την Υ.Α. οικ. 170225/2014 (Β' 135) «Εξειδίκευση των περιεχομένων των φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων της κατηγορίας Α' της Απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με αριθ. 1958/2012 (Β' 21) όπως ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 4014/2011 (Α' 209), καθώς και κάθε άλλης σχετικής λεπτομέρειας», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

60.Την Υ.Α. 115973/6088/2014 (Β' 2961) «Καθορισμός δικαιολογητικών για την έκδοση (Α) Απόφασης έγκρισης επέμβασης και (Β) πράξεως πληροφοριακού χαρακτήρα».

61.Την Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016 (Β' 2471) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημόσιων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/2011 (Α' 209), όπως έχει τροποποιηθεί με την Υ.Α. οικ. 2307/2018 (Β' 439), την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/64001/2029/2018 (Β' 4420), την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/94321/3907/2018 (Β' 5778), την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/24593/2902/2020 (Β' 1482), την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/74463/4562 (Β' 3291), και την Υ.Α. με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069/24-02-2022 (Β' 841), και την Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/64712/4464/23-06-2022 (Β' 3636).

62.Το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας [αριθ. Απόφασης Ε.Γ.: οικ. 909 / (Β' 2561/25-09-2014)] και η 1η Αναθεώρηση αυτού (Β' 4681/2017).

63.Το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος ΕΛ08 «Θεσσαλίας» [αριθ. Απόφασης ΥΠΕΝ/ΓΡΕΓΥ/41377/329 / (Β' 2685/2018)].

64.Την Εγκύκλιο Γενικής Γραμματέως ΥΠΕΚΑ με α.π. οικ. 174404/13-08-2014 (ΑΔΑ: 7ΥΨ20-9ΛΨ) «Διευκρινήσεις σχετικά με τη γνωμοδότηση φορέων κατά τη διαδικασία ανανέωσης και τροποποίησης της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων έργων ή δραστηριοτήτων των υποκατηγοριών Α1 και Α2».

65.Την υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/68535/2397/10-10-2018 (ΑΔΑ:ΩΒΝΕ4653Π8-82Π) Εγκύκλιο της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ «Διευκρινήσεις σχετικά με την λειτουργία του Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου (Η.Π.Μ.).

66.Την από 12-02-2021 ανάρτηση της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (Η.Π.Μ.) με Περιβαλλοντική Ταυτότητα (ΠΕΤ) 2102471717.

67.Το από 22-02-2021 έγγραφο της εταιρείας ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΙΚΕ με το οποίο υποβλήθηκε στη ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ η Μ.Π.Ε. του εν θέματι έργου, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17311/1138/22-02-2021).

68.Την από 06-04-2021 ανάρτηση επικαιροποιημένης Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος στο

Η.Π.Μ., με ίδια ΠΕΤ με την αρχική (2102471717).

69. Το από 07-04-2021 έγγραφο της εταιρείας ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΙΚΕ με το οποίο υποβλήθηκαν στη ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ δύο (2) αντίγραφα του φακέλου της επικαιροποιημένης Μ.Π.Ε. του εν θέματι έργου, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή (Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/33304/2292/07-04-2021).

70. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/45900/3063/12-05-2021 έγγραφο της ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ με το οποίο διαβιβάστηκε ο Φάκελος της Μ.Π.Ε., προς διαβούλευση και συλλογή γνωμοδοτήσεων, στις παρακάτω Υπηρεσίες και Φορείς:

- ΥΠΕΝ

Δ/νση Χωροταξικού Σχεδιασμού, Δ/νση Α.Π.Ε. και Εναλλακτικών Καυσίμων, Γενική Δ/νση Δασών και Δασικού Περιβάλλοντος, Δ/νση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας - Γ' Κλάδος

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Δ/νση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων, Δ/νση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων, Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας, Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, Εφορεία Αρχαιοτήτων Μαγνησίας, Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων, Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Θεσσαλίας και Κεντρικής Στερεάς Ελλάδας

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Δ/νση Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών - Τμήμα Χωροταξίας και Περιβάλλοντος

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ) / Γενική Διεύθυνση Αερομεταφορών (ΓΔΑΜ) / Δ/νση Αερολιμένων (Δ3) / Τμήμα Χαρτών και Εμποδίων (Δ3/Δ)

- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Δ/νση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής

- ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ / ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΑΣΩΝ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Δ/νση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, Δ/νση Δασών Ν. Μαγνησίας, Δασαρχείο Βόλου, Δ/νση Υδάτων Θεσσαλίας

- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Περιφερειακό Συμβούλιο

- Φορέας Διαχείρισης Περιοχής Οικοανάπτυξης Κάρλας – Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου – Βελεστίου

- ΔΗΜΟ ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ

Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών & Περιβάλλοντος / Τμήμα Τεχνικών Έργων

71. Το υπ' αριθ. 899/134474/21-05-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/54148/3588/03-06-2021) έγγραφο του Τμ. Κλιματικής Αλλαγής & διαχείρισης Αποβλήτων της Δ/νσης Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με το οποίο διαβίβασε τον Φάκελο της Μ.Π.Ε., του έργου του θέματος, στη Δ.Α.Ο.Κ. (Π.Ε.ΧΩ.Π.) της Π.Ε. Μαγνησίας & Σποράδων, για τη γνωμοδότησή της.

72. Το υπ' αριθ. 1240/02-06-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/53637/3560/02-06-2021) έγγραφο του Φορέα Διαχείρισης Κάρλας – Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίου – Δέλτα Πηνειού (Φ.Δ. Κα.Μα.Κε.Βε.Δε.Πη) με το οποίο αιτείται παράταση της προθεσμίας γνωμοδότησης, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.

73. Το υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/215148/04-06-2021 έγγραφο της Γενικής Δ/νσης Αναστήλωσης Μουσείων και Τεχνικών Έργων του ΥΠ.ΠΟ.Α., το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., και με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.

74. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΧΩΡΣ/59359/931/17-06-2021) έγγραφο της Δ/νσης Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ, με το οποίο ζητεί συμπληρωματικά στοιχεία, από τον Φορέα του Έργου, επί του Φακέλου της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος και το οποίο απαντήθηκε με υπόμνημα του Φορέα του Έργου, με τίτλο: “ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΩΝ ΠΟΥ ΤΙΘΕΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΑ 49828/2008 (ΦΕΚ 2464 Β') ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ” (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/66345/4352/13-07-2021).

- 75.** Το υπ' αριθ. 215433/22-06-2022 έγγραφο της Δ/σης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών, το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., και με το οποίο εισηγείται θετικά, υπό όρους, και διαβιβάζει τις υπ' αριθ. 242167/17-11-2021 (Δασαρχείο Βόλου / θετική υπό όρους), 244572/19-11-2021 (Δ/ση Δασών Μαγνησίας / σύμφωνη με την υπ' αριθ. 242167/17-11-2021 αρχική εισήγηση του Δασαρχείου Βόλου), 37892/28-02-2022 (Δασαρχείο Βόλου / θετική τροποποιητική η οποία αντικαθιστά την αρχική υπ' αριθ. 242167/17-11-2021 εισήγηση και διαβιβάστηκε με το υπ' αριθ. 40293/02-03-2022 έγγραφο της Δ/σης Δασών Μαγνησίας) εισηγήσεις, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.
- 76.** Το υπ' αριθ. 214668/29-06-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/62735/4128/29-06-2021) έγγραφο της Εφορείας Παλαιοανθρωπολογίας -Σπηλαιολογίας (Γρ. Βορείου Ελλάδος), του ΥΠ.ΠΟ.Α., με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.
- 77.** Το υπ' αριθ. 5656/29-06-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/62850/4135/29-06-2021) έγγραφο του Δημάρχου Ρήγα Φεραίου, με το οποίο αιτείται παράταση της προθεσμίας γνωμοδότησης, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.
- 78.** Το υπ' αριθ. 135419/02-07-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/71216/4611/26-07-2021) έγγραφο της Δ/σης Υδάτων Θεσσαλίας, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, με το οποίο δηλώνει ότι, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, δεν απαιτείται γνωμοδότηση της συγκεκριμένης Υπηρεσίας.
- 79.** Το υπ' αριθ. GR-MVRVNW 298-5.07#37/05-07-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/66345/4352/13-07-2021) έγγραφο του Φορέα του εν θέματι έργου, με το οποίο υπέβαλλε συμπληρωματικά στοιχεία στη Δ/ση Χωροταξικού Σχεδιασμού / Τμ. Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων του ΥΠΕΝ.
- 80.** Το υπ' αριθ. 842/127772/14-07-2021 έγγραφο της Δ/σης Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., και με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, επί του Φακέλου της Μ.Π.Ε., του έργου του θέματος.
- 81.** Το υπ' αριθ. Κ.Γ./Δ3/Δ 27841/12-08-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/76245/5081/12-08-2021) έγγραφο της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.
- 82.** Το υπ' αριθ. 14591/17-08-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/80059/5299/30-08-2021) έγγραφο της Δ/σης Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού, με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.
- 83.** Το τυποποιημένο έντυπο Δ10 (αριθ. πρωτ. 393290/11-10-2021) του Περιφερειακού Συμβουλίου (Π.Σ.) Θεσσαλίας, το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., και με το οποίο γνωμοδοτεί αρνητικά, επί του Φακέλου της Μ.Π.Ε. του εν θέματι έργου.
- 84.** Το υπ' αριθ. Φ.114.1/2511/419590/Σ.8308/25-10-2021 έγγραφο του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., και με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί του Φακέλου της Μ.Π.Ε., του έργου του θέματος.
- 85.** Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/45986/2481/30-12-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/125305/7864/30-12-2021) έγγραφο διαβίβασης του Φακέλου της Μ.Π.Ε., του έργου του θέματος, στις συναρμόδιες Υπηρεσίες της Α.Δ. Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, για τη γνωμοδότησή αυτών.
- 86.** Το υπ' αριθ. 207789/09-05-2022 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/46995/3269/11-05-2022 και ΑΔΑ: ΩΣΕΗ4653Π4-ΓΕΔ) έγγραφο της Γενικής Δ/σης Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠ.ΠΟ.Α., με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.
- 87.** Το υπ' αριθ. 224369/20-05-2022 έγγραφο της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μαγνησίας (ΕΦ.Α.ΜΑΓ.) του ΥΠ.ΠΟ.Α., το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., ως πρόσθετο/διευκρινιστικό στοιχείο, και με το οποίο εισηγείται θετικά, υπό όρους, επί της νέας θέσης του νέου Υποσταθμού (Υ/Σ) Ανύψωσης Τάσης 33/150 kV, του έργου του θέματος.
- 88.** Το Τεχνικό Υπόμνημα και τα συνημμένα σχέδια αυτού (Ιούνιος 2022), του Φορέα του Έργου, τα οποία αναρτήθηκαν στο Η.Π.Μ. και αφορούν τη νέα θέση του νέου Υ/Σ 150/33 kV, σε απάντηση της υπ' αριθ. ΥΠΠΟΑ/207789/09-05-2022 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/46995/3269/11-05-2022) θετικής, υπό όρους, γνωμοδότησης της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων & Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠ.ΠΟ.Α., στην οποία μεταξύ των όρων που θέτει, θέτει και τον όρο: “1. Να αναζητηθεί εναλλακτική θέση για τη χωροθέτηση του νέου Υ/Σ Ανύψωσης

Τάσης, δεδομένου ότι στη θέση 'Ριζόμυλος' θα προκαλέσει άμεση βλάβη και αλλοίωση του άμεσου περιβάλλοντος της Μαγούλας Νικονάνου και της αρχαιολογικής θέσης 'Δεξαμενή ΙΙ', σημαντικών θέσεων της περιοχής της Μαγνησίας".

89. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/68805/3873/25-07-2022 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/77483/5240/25-07-2022) έγγραφο γνωμοδότησης της Δ/νσης Προστασίας Δασών του ΥΠΕΝ, με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος.

90. Το υπ' αριθ. GR-MVRVNW298-5.07#132/01-09-2022 Τεχνικό Υπόμνημα του Φορέα του Έργου με το οποίο κοινοποιεί τη γνωμοδότηση του Φορέα Διαχείρισης Κάραλας – Μαυροβουνίου – Κεφαλόβρυσου Βελεστίνου - Δέλτα Πηνειού επί των Μ.Π.Ε. & Ε.Ο.Α. του έργου του θέματος και υποβολή απαντητικού υπομνήματος, επί των αιτιάσεων της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας και του ενδιαφερόμενου κοινού.

91. Το υπ' αριθ. 32094/30-12-2022 έγγραφο του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., και με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, για το έργο του θέματος.

92. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/45986/1399/22-02-2023 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/21886/1480/01-03-2023) έγγραφο της Δ/νσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ, με το οποίο γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, για το έργο του θέματος.

93. Το από 28-02-2023 Απαντητικό Υπόμνημα 1, με θέμα: "Απαντήσεις της ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ (ομάδα μελέτης της ΕΟΑ), επί του κειμένου απόψεων της ΕΟΕ (Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία) κατά τη φάση διαβούλευσης του παραπάνω έργου (16-07-2021), σχετικά με την ΕΟΑ του ΑΣΠΗΕ", το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ.

94. Το από 28-02-2023 Απαντητικό Υπόμνημα 2, με θέμα: "Απαντήσεις της ΟΙΚΟΜ ΕΠΕ (ομάδα μελέτης της ΜΠΕ και της ΕΟΑ), επί του κειμένου απόψεων του κ. ΤΣΙΟΥΚΑ ΗΛΙΑ (Έντυπο Δ11 - Έντυπο απόψεων ενδιαφερόμενου κοινού)", το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ.

95. Τις απόψεις του ενδιαφερόμενου κοινού και της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, όπως αναρτήθηκαν στο Η.Π.Μ.

96. Το γεγονός ότι με βάση τα στοιχεία, τις διευκρινίσεις και το Τεχνικό Υπόμνημα (Ιούνιος 2022) που υποβλήθηκαν από τον Φορέα του Έργου, τεκμηριώνεται επαρκώς ότι οι αντιρρήσεις και τα ζητήματα που τέθηκαν στο πλαίσιο δημοσιοποίησης – συλλογής γνωμοδοτήσεων επί της Μ.Π.Ε., εξετάστηκαν, αξιολογήθηκαν και καλύπτονται από τις προβλέψεις της Μ.Π.Ε.

97. Το γεγονός ότι το έργο του θέματος πληροί τις προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2577 του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την επιτάχυνση της ανάπτυξης της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές καθότι:

i. Η διαδικασία αδειοδότησης είναι σε εξέλιξη και δεν έχει εκδοθεί τελική Απόφαση πριν από τις 30-12-2022 (άρθρο 1, τελευταίο εδάφιο) και ο Κανονισμός αφορά "...συγκεκριμένες τεχνολογίες και τύπους έργων που έχουν τις μεγαλύτερες δυνατότητες ταχείας ανάπτυξης και άμεσης επίδρασης στους στόχους της μείωσης της αστάθειας των τιμών και της μείωσης της ζήτησης φυσικού αερίου χωρίς να περιορίζεται η συνολική ζήτηση ενέργειας" διασφαλίζοντας παράλληλα την κυρίαρχη Ευρωπαϊκή Πολιτική για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και αναγνωρίζοντας την καίρια σημασία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην απανθρακοποίηση του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

ii. Οι προοπτικές για την ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών βιομηχανιών τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας έχουν αποδυναμωθεί από τις πολιτικές που τέθηκαν πρόσφατα σε εφαρμογή σε άλλες περιοχές του κόσμου με σκοπό την παροχή στήριξης και την επιτάχυνση της επέκτασης ολόκληρων αλυσίδων αξίας των τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας και στο πλαίσιο αυτό, και προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έκθεση των καταναλωτών και των επιχειρήσεων στην Ευρώπη σε υψηλές και ασταθείς τιμές που προκαλούν οικονομικές και κοινωνικές δυσχέρειες, πρέπει να διευκολυνθεί η απαιτούμενη μείωση της ζήτησης ενέργειας με την αντικατάσταση του εφοδιασμού με φυσικό αέριο από ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές και να αυξηθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού, και συνεπώς η Ένωση πρέπει να λάβει περαιτέρω άμεσα και προσωρινά μέτρα για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως μέσω στοχευμένων μέτρων που μπορούν να επιταχύνουν τον ρυθμό ανάπτυξης των

ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Ένωση βραχυπρόθεσμα.

iii. Οι σταθμοί παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας και των εγκαταστάσεων αιολικής ενέργειας, είναι καίριας σημασίας για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της ρύπανσης, τη μείωση των τιμών της ενέργειας, τη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα και τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης.

iv. Οι σταθμοί παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αντλιών θερμότητας και των εγκαταστάσεων αιολικής ενέργειας, είναι καίριας σημασίας για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της ρύπανσης, τη μείωση των τιμών της ενέργειας, τη μείωση της εξάρτησης της Ένωσης από τα ορυκτά καύσιμα και τη διασφάλιση της ασφάλειας εφοδιασμού της Ένωσης.

98. Το γεγονός ότι η Ε.Ε. με την Οδηγία “RED III”, ως μέρος της δέσμης μέτρων για το κλίμα “Fit for 55” στοχεύει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% πριν από το τέλος της δεκαετίας.

99. Το γεγονός ότι, βάσει των υποβληθέντων στοιχείων, τεκμηριώνεται η συμβατότητα του έργου με:

i. Το εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας [αριθ. Απόφασης Ε.Γ.: οικ. 909 / (Β' 2561/25-09-2014)] και η 1^η Αναθεώρηση αυτού (Β' 4681/2017).

ii. Το Εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος EL08 «Θεσσαλίας» [αριθ. Απόφασης ΥΠΕΝ/ΓΡΕΓΥ/41377/329 / (Β' 2685/2018)].

iii. Την Κ.Υ.Α. 50743/11-12-2017: “Αναθεώρηση Εθνικού Καταλόγου Περιοχών Δικτύου NATURA 2000 (Β' 4432)”.

iv. Τις απαιτήσεις της Κ.Υ.Α. 1915/2018 (Β' 304), με την οποία τροποποιήθηκαν οι κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 4014/2011 (Α' 209) σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/52/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 “για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/92/ΕΕ σχετικά με την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημόσιων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον” που έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 124 της 25-04-2014), με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των έργων και δραστηριοτήτων.

v. Το Εθνικό και Περιφερειακό Χωροταξικό Σχεδιασμό της περιοχής καθώς και με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ) για τις Α.Π.Ε.,

και συνεπώς έχει ολοκληρωθεί η συμμόρφωση της Μ.Π.Ε. του έργου του θέματος με το νεότερο κανονιστικό πλαίσιο.

100. Το γεγονός ότι παρήλθε το χρονικό διάστημα που προβλέπεται από την παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 4014/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για τη γνωμοδότηση των αρμοδίων Φορέων και Υπηρεσιών επί της Μ.Π.Ε., και ως εκ τούτου σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις είναι δυνατή η έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. του έργου άνευ των ως άνω γνωμοδοτήσεων.

Αποφασίζουμε

Την Έγκριση των Περιβαλλοντικών Όρων του έργου με τίτλο: “Αιολικός Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Σ.Π.Η.Ε.) και των συνοδών σε αυτό έργων, συνολικής ισχύος 80 MW, στη θέση ‘Μαυροβούνι’, του Δήμου Ρήγα Φεραίου, της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας, της Περιφέρειας Θεσσαλίας, της εταιρείας ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ ΙΚΕ”.

Η εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την κατασκευή και για τη λειτουργία του συνόλου των έργων, και βαρύνει τον Φορέα “ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Μ.Ι.Κ.Ε.” (εφεξής “Φορέας του Έργου”), καθώς και κάθε

κατά νόμο υπόχρεο.

1. ΕΙΔΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

1.1. Γενικά στοιχεία έργου

Το έργο αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία Αιολικού Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Σ.Π.Η.Ε.) συνολικής ισχύος 80 MW στη θέση «Μαυροβούνι» του Δήμου Ρήγα Φεραίου (Π.Ε. Μαγνησίας) και των συνοδών σε αυτό έργων, της εταιρίας «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟΥ Μ.Ι.Κ.Ε.». Αποτελείται από δεκαέξι (16) ανεμογεννητριών τύπου SIEMENS GAMESA SG5.0-145, ονομαστικής ισχύος 5 MW έκαστη, με προβλεπόμενη συνολική εγκατεστημένη ισχύ 80 MW και μέγιστη αποδιδόμενη ισχύ 80 MW. Τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά της ανεμογεννήτριας είναι τα εξής: Ύψος Πύργου: 127,5 m, Διάμετρος Ρότορα: 145 m.

Αναλυτική περιγραφή των χαρακτηριστικών των Α/Γ παρατίθεται στο Πίνακα «Χαρακτηριστικά ανεμογεννήτριας τύπου SG5.0 145» της Υποενότητας 6.1.1 «Τύπος και αριθμός ανεμογεννητριών» του τεύχους της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Στη θέση της κάθε ανεμογεννήτριας θα διαμορφωθεί πλατεία εγκατάστασης, εμβαδού περίπου 6000 m². Η διαμόρφωση θα γίνει με εκσκαφή και επίχωση για να αποδοθεί μία επίπεδη επιφάνεια, η οποία θα διαστρωθεί με θραυστό υλικό 3Α, πάχους περίπου 10 cm μετά τη συμπύκνωση. Σε κάθε πλατεία μετά τη διαμόρφωση, θα πραγματοποιηθεί διάνοιξη ορύγματος θεμελίωσης, σχήματος κυκλικού, με διάμετρο της τάξης των 22 m περίπου και βάθους 3,1 m περίπου. Εντός του ορύγματος θα κατασκευαστεί η βάση οπλισμένου σκυροδέματος της ανεμογεννήτριας, η οποία θα είναι κυλινδρική με διάμετρο 21 m περίπου και βάθος 3 m περίπου. Η τελική επίχωση θα πραγματοποιηθεί με προϊόντα εκσκαφής και μετά την ολοκλήρωση των εργασιών το θεμέλιο θα είναι υπόγειο.

Ο Α.Σ.Π.Η.Ε. θα λειτουργεί ως ανεξάρτητη μονάδα ηλεκτροπαραγωγής και θα συνδεθεί σε νέο Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης 33/150 kV, ο οποίος θα κατασκευαστεί σε κατάλληλο γήπεδο εντός της ζώνης όδευσης της Γ.Μ Λάρισα-Βόλος. Ο Υ/Σ στην πλήρη ανάπτυξή του θα αποτελείται από τα εξής κύρια στοιχεία: **α)** 2x Μ/Σ Ισχύος 33/150 kV - 40/50 MVA, **β)** 2x πλήρες πύλες Γραμμής Μεταφοράς (Γ. Μ.) 150 kV, **γ)** 4x κυψέλη (ΚΨ) Μέσης Τάσης η οποία συνίσταται να αναπτυχθεί μέσα σε κλειστό πίνακα "Metal Clad" που θα εγκατασταθεί εντός κτιρίου, σύμφωνα με τον τόμο II της Διακήρυξης ΔΜΚΜ-29523, **δ)** 3x Πυκνωτές αντιστάθμισης άεργου ισχύος, ονομαστικής ισχύος 12 MVA_r (στα 33 kV) σε συστοιχίες των 4 MVA_r (αν ζητηθεί), και **ε)** Πίνακες μετρητών. Επίσης, θα περιλαμβάνει τα απαραίτητα συστήματα Προστασίας, τηλεπλοπτείας, τηλερύθμισης, τηλεχειρισμού, επικοινωνιών και μετρήσεων σύμφωνα με την ισχύουσα Σύμβαση Σύνδεσης και τις ισχύουσες προδιαγραφές του Α.Δ.Μ.Η.Ε.

Τέλος θα κατασκευαστούν τα απαραίτητα κτηριακά και δομικά έργα, γειώσεις και σύστημα αντικεραυνικής προστασίας, περιμετρικός φωτισμός – οδοφωτισμός – φωτισμός κτηριακών χώρων και όλες οι απαιτούμενες Η/Μ εγκαταστάσεις ψύξης, θέρμανσης, αερισμού, πυρόσβεσης, αδιάλειπτης παροχής τάσης στα κρίσιμα φορτία και γενικότερα ό,τι προβλέπεται από τις ισχύουσες προδιαγραφές του Α.Δ.Μ.Η.Ε. και της Σύμβασης Σύνδεσης μεταξύ Α.Δ.Μ.Η.Ε. και παραγωγού.

Οι βασικές γεωγραφικές συντεταγμένες του έργου παρουσιάζονται στους Χάρτες και τα Τοπογραφικά Σχέδια του Φακέλου της Μ.Π.Ε., η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Απόφασης. Ωστόσο, παρουσιάζονται και στην υποενότητα 1.3.3 "Γεωγραφικές Συντεταγμένες" της Μ.Π.Ε., κατά σειρά, εξαιρουμένου των συντεταγμένων των κορυφών του πολυγώνου εγκατάστασης του νέου Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης (Υ/Σ 33/150 kV) οι οποίες δεν εγκρίνονται, αλλά εγκρίνονται οι συντεταγμένες της νέας θέσης του Υ/Σ οι οποίες αποτυπώνονται στο Τεχνικό Υπόμνημα (Ιούνιος 2022) και τα σχέδια που το συνοδεύουν, και έχει εγκριθεί με το υπ' αριθ. 224369/20-05-2022 έγγραφο της ΕΦ.Α.ΜΑΓ. του ΥΠ.ΠΟ.Α.:

- οι συντεταγμένες των κορυφών του πολυγώνου εγκατάστασης του Α.Σ.Π.Η.Ε. "ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ",
- οι συντεταγμένες των θέσεων των ανεμογεννητριών (Α/Γ) του Α.Σ.Π.Η.Ε. "ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ"
- οι συντεταγμένες των κορυφών του γηπέδου του οικίσκου ελέγχου του νοτίου πολυγώνου (CB1) καθώς και του προσωρινού οικίσκου ελέγχου του βορείου πολυγώνου (CB2).

Οι συντεταγμένες των κορυφών του πολυγώνου εγκατάστασης της νέας θέσης του νέου Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης (Υ/Σ 33/150 kV), είναι:

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΓΗΠΕΔΟΥ ΥΠΟΣΤΑΘΜΟΥ ΑΝΥΨΩΣΗΣ ΤΑΣΗΣ						
Σημείο	ΕΓΣΑ 87		WGS 84			
	Χ	Υ	λ	φ	λ	φ
Υ1	391992,986	4363188,215	22.7470972	39.4140528	22°44'49.55"	39°24'50.59"
Υ2	392024,882	4363203,777	22.7474667	39.4141972	22°44'50.88"	39°24'51.11"
Υ3	392117,639	4363206,057	22.7485417	39.4142306	22°44'54.75"	39°24'51.23"
Υ4	392152,758	4363066,684	22,7489722	39.4129778	22°44'56.30"	39°24'46.72"
Υ5	392128,652	4363056,610	22.7486944	39.4128833	22°44'55.30"	39°24'46.38"
Υ6	392137,618	4363032,738	22.7488028	39.4126694	22°44'55.69"	39°24'45.61"
Υ7	392075,346	4363019,308	22.7480806	39.4125417	22°44'53.09"	39°24'45.15"

Η σύνδεση του Α.Σ.Π.Η.Ε. έως τον νέο Υ/Σ 33/150 kV θα πραγματοποιηθεί μέσω υπόγειας γραμμής μέσης τάσης (Μ/Τ) 33 kV. Η υπόγεια όδευση της γραμμής μέσης τάσης 33 kV θα πραγματοποιηθεί σε κανάλι διαστάσεων πλάτους περί τα 1,20 m και βάθους περί τα 1,10 m. Το συνολικό μήκος της υπόγειας γραμμής μέσης τάσης 33 kV θα ανέρχεται σε περίπου 27 km. Εντός του νότιου πολυγώνου του Α.Σ.Π.Η.Ε. θα τοποθετηθεί Οικίσκος Ελέγχου συνολικού εμβαδού περίπου 200 m². Ο οικίσκος ελέγχου θα στεγάσει τον κεντρικό ηλεκτρολογικό εξοπλισμό, τον ηλεκτρονικό υπολογιστή τηλε-εποπτείας, τηλε-ελέγχου και τηλεχειρισμού των Α/Γ, χώρους αποθήκευσης των απαραίτητων εργαλείων και ανταλλακτικών, καθώς και να παρέχει τις απαραίτητες διευκολύνσεις για την παραμονή των τεχνικών συντήρησης και λειτουργίας.

Για την πρόσβαση στη θέση του κυρίως έργου (πολύγωνα εγκατάστασης Α/Γ) θα χρησιμοποιηθεί το υφιστάμενο επαρχιακό οδικό δίκτυο της περιοχής (υφιστάμενη οδός Κανάλια - Κεραμίδι), στο οποίο θα πραγματοποιηθούν 14 τοπικές επεμβάσεις / διαπλατύνσεις. Επίσης, οι εργασίες οδοποιίας περιλαμβάνουν και εργασίες εσωτερικής οδοποιίας (νέας διάνοιξης και βελτίωσης). Το συνολικό μήκος της εσωτερικής οδοποιίας θα είναι 14.005,50 μ., εκ των οποίων τα 7.911,40 m αφορούν στο νότιο τμήμα του Α.Σ.Π.Η.Ε. (Α/Γ 1-9) και τα 6.094,10 m στο βόρειο τμήμα (Α/Γ 10-16). Τα παραπάνω μήκη οδοποιίας αφορούν σε διάνοιξη νέων τμημάτων (7.193,20 m) και βελτίωση υφιστάμενων τμημάτων (6.812,30 m).

Για τις ανάγκες κατασκευής του έργου προβλέπονται επίσης δύο (2) προσωρινές θέσεις μεταφόρτωσης στην περιοχή της λ. Κάρλας, για τη σταδιακή μεταφορά των πτερυγίων με ειδικά οχήματα από τις εν λόγω θέσεις ως τα πολύγωνα του Α.Σ.Π.Η.Ε. και τις πλατείες εγκατάστασής τους. Ως εργοταξιακοί χώροι του έργου θα χρησιμοποιηθούν οι πλατείες ανέγερσης των Α/Γ που θα διαμορφωθούν για τις ανάγκες θεμελίωσης των Α/Γ καθώς και ο προηγούμενα ορισμένος χώρος του Βορείου Πολυγώνου (περιοχή CB2).

Το σύνολο του παραπάνω έργου περιγράφεται αναλυτικά στα τεύχη της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και των Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων για τις περιοχές Natura που σχετίζονται με το έργο (1 Ε.Ο.Α. για τα προστατευτέα στοιχεία της ΕΖΔ - ΤΚΣ GR1420004 και 1 Ε.Ο.Α. για τα προστατευτέα στοιχεία των ΖΕΠ GR1420006 &

GR1430007). Επίσης, αποτυπώνονται στους χάρτες και στα σχέδια που συνοδεύουν το τεύχος της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

1.2. Κατάταξη της δραστηριότητας σύμφωνα με την Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ.37674/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ειδικότερα, η εν λόγω δραστηριότητα κατατάσσεται στην Κατηγορία Α', έργων και δραστηριοτήτων και ειδικότερα στην Υποκατηγορία 1, όπως φαίνεται και στον παρακάτω Πίνακα:

Είδος δραστηριότητας	Κατάταξη δραστηριότητα σύμφωνα με την Υ.Α. ΔΙΠΑ/οικ. 37674/2016, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει
Ηλεκτροπαραγωγή από αιολική ενέργεια στην ξηρά	10 ^η Ομάδα: «Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Μεμονωμένοι Σταθμοί Αποθήκευσης Ενέργειας» α/α 1.α Υποκατηγορία Α'1 P> 45 MW ή P> 35 MW και εντός περιοχών δικτύου Natura 2000 ή L≥ 20 km

1.3. Υπαγωγή της δραστηριότητας στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 36060/1155/Ε.103/2013 (Β' 1450)

Το έργο δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 36060/1155/Ε.103/2013 (Β' 1450) «Καθορισμός πλαισίου κανόνων, μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης του περιβάλλοντος από βιομηχανικές δραστηριότητες ...», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

1.4. Υπαγωγή της δραστηριότητας στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 181478/965/2017 (Β' 3763)

Το έργο δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 181478/965/2017 (Β' 3763) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπ' αριθ. Η.Π. 54409/2632/2004 κοινής υπουργικής απόφασης «Σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/87/ΕΚ "σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου" του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003 και άλλες διατάξεις», (Β' 1931) όπως αυτή τροποποιήθηκε», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

1.5. Υπαγωγή της δραστηριότητας στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 172058/2016 (Β' 354)

Η δραστηριότητα δεν υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α. 172058/2016 (Β' 354) «Καθορισμός κανόνων, μέτρων και όρων για την αντιμετώπιση κινδύνων από ατυχήματα μεγάλης έκτασης σε εγκαταστάσεις ή μονάδες, λόγω της ύπαρξης επικίνδυνων ουσιών, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2012/18/ΕΕ «για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012. Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 12044/613/2007 (Β' 376), όπως διορθώθηκε (Β' 2259/2007)».

1.6. Χαρτογραφική αποτύπωση δραστηριότητας

Το έργο υπάγεται διοικητικά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και συγκεκριμένα στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας. Ειδικότερα, ο Α.Σ.Π.Η.Ε. και τα συνοδά υποστηρικτικά του έργα εντοπίζονται εντός των ορίων του Δήμου Ρήγα Φεραίου. Το σύνολο του έργου απεικονίζεται στα σχέδια και στους χάρτες του τεύχους της Μ.Π.Ε. και του Τεχνικού

Υπομνήματος (Τ.Υ.) (Ιούνιος 2022). Τα σχέδια με Α/Α από 1 έως 7 της Μ.Π.Ε. καταργούνται και αντικαθίστανται από εκείνα του Τεχνικού Υπομνήματος (Ιούνιος 2022). Ειδικότερα:

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΧΑΡΤΗ/ ΣΧΕΔΙΟΥ	ΑΡ. ΧΑΡΤΗ / ΣΧΕΔΙΟΥ	ΚΛΙΜΑΚΑ	Μ.Π.Ε. ή Τ.Υ.
1	Χάρτης προσανατολισμού	1	1: 50.000	Τ.Υ.
2	Χάρτης περιοχής μελέτης	2	1: 75.000	Τ.Υ.
3	Χάρτης χρήσεων και κάλυψης γης	3	1: 50.000	Τ.Υ.
4	Χάρτης εναλλακτικών λύσεων	4	1: 50.000	Τ.Υ.
5	Χάρτης επιπτώσεων	5	1: 50.000	Τ.Υ.
6	Χάρτης λοιπών Α.Σ.Π.Η.Ε. και δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας	6	1: 50.000	Τ.Υ.
7	Ηλεκτρική διασύνδεση και Οδοποιία	SGRE-MAVR-ELE-CON-1.3	1: 50.000	Τ.Υ.
8	Τοπογραφικό Διάγραμμα Χωροθέτησης Ανεμογεννητριών	SGRE-MAVR-ELE-CON-1.3.1	1: 5.000	Μ.Π.Ε.
9	Ηλεκτρική διασύνδεση και Οδοποιία	SGRE-MAVR-ELE-CON-1.3.2	1: 5.000	Μ.Π.Ε.

2. ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΑ ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΗΣ

2.1. Χωρικός σχεδιασμός και χρήσεις γης

- Τα θεσμοθετημένα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού που αφορούν στο έργο είναι το: “Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης” (Α’/128/2008), το “Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Θεσσαλίας” (ΠΠΧΣΑΑ-ΠΘ, ΦΕΚ 269/ΑΑΠ/15-11-2018) και το “Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας”, Κ.Υ.Α 49828/2008 (Β’ 2464).
- Το έργο δεν έρχεται σε αντίθεση με τις κατευθύνσεις του Εθνικού και Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού, καθώς και με τις κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΧΣΑΑ) για τις Α.Π.Ε.

2.2. Στοιχεία περιβαλλοντικής ευαισθησίας της περιοχής της δραστηριότητας

- 2.2.1** Η περιοχή του έργου (κυρίως έργο και συνοδά υποστηρικτικά) εντοπίζεται στην Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για την ορνιθοπανίδα (SPA, Οδηγία 2009/147/ΕΚ) με κωδικό GR1420006 και ονομασία «Όρος Μαυροβούνι», καθώς και στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας για την ορνιθοπανίδα με κωδικό GR1430007 και ονομασία «Περιοχή Ταμιευτηρίων Πρώην Λίμνης Κάρλας». Ακόμη, η περιοχή του έργου εντοπίζεται εντός της Ειδικής Ζώνης Διατήρησης – Τόπος Κοινοτικής Σημασίας (SAC/ Special Area of Conservation - SCI/ Site of Community Interest) με κωδικό GR1420004 και ονομασία «Κάρλα - Μαυροβούνι - Κεφαλόβρυσο Βελεστίνου - Νεοχώρι».
- 2.2.2** Οι προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου Natura 2000 αποτελούν πλέον, με τον Ν.4685/2020, περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας. Ως τέτοιες, χαρακτηρίζονται πλέον οι GR1420006, GR1430007 και GR1420004.
- 2.2.3** Υπάρχει σε εγγύτητα με την περιοχή του έργου το Καταφύγιο Άγριας Ζωής Κ243 «Δάσος Ιεράς Μονής Φλαμπουρίου (Κεραμιδίου)» ανατολικά και σε απόσταση 3 km από τα πολύγωνα της θέσης εγκατάστασης του Α.Σ.Π.Η.Ε. “ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ”.
- 2.2.4** Τα υπό εξέταση πολύγωνα του Α.Σ.Π.Η.Ε. “ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ” βρίσκονται εντός της χαρακτηρισμένης ως Σημαντικής Περιοχή για τα Πουλιά GR060 «Όρος

Μαυροβούνι Λάρισας».

- 2.2.5** Το έργο υπάγεται στους όρους και περιορισμούς του Προγράμματος Μέτρων των προαναφερθέντων Σ.Δ.Κ.Π. καθώς και στους όρους των αντίστοιχων Στρατηγικών Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που αφορούν το σύνολο του Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας με στόχο των μετριασμό των επιπτώσεων στις περιοχές όπου έχει εντοπισθεί δυνητικός κίνδυνος πλημμύρας, όπως αυτός αποτυπώνεται στους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας και στους Χάρτες Κινδύνου Πλημμύρας.
- 2.2.6** Το Έργο δεν παρουσιάζει ασυμβατότητα με τα Προγράμματα προτεινόμενων μέτρων, όπως αυτά παρουσιάζονται στην πρώτη Αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών για το Υδατικό Διαμέρισμα Θεσσαλίας (ΕΛ08) για την επίτευξη καλής κατάστασης των Υδάτινων Σωμάτων τους έως το 2021, αφού δεν θα έχει επίπτωση ούτε στην εφαρμογή ούτε και στα αποτελέσματα του προγράμματος των βασικών και συμπληρωματικών μέτρων που προτείνονται στα συγκεκριμένα Σχέδια για την προστασία των υδάτινων συστημάτων.

3. ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΡΥΠΩΝ ΣΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ, ΣΤΑ ΥΔΑΤΑ, ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ, ΣΤΑΘΜΗΣ ΘΟΡΥΒΟΥ ΚΑΙ ΔΟΝΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

3.1 Οι οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις:

- 3.1.1** Κ.Υ.Α. 14122/549/Ε103/2011 (Β' 488) «Μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ «για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της Ε.Ε. της 21ης Μαΐου 2008».
- 3.1.2** Κ.Υ.Α. 22306/1075/Ε103/2007 (Β' 920) «Καθορισμός τιμών – στόχων και ορίων εκτίμησης των συγκεντρώσεων του αρσενικού, του καδμίου, του υδραργύρου, του νικελίου και των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων στον ατμοσφαιρικό αέρα, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/107/ΕΚ «Σχετικά με το αρσενικό, το κάδμιο, τον υδράργυρο, το νικέλιο και τους πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες στον ατμοσφαιρικό αέρα» του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2004 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 3.1.3** Κ.Υ.Α. Δ13/Ο/121/2007 (Β' 53) με την οποία καθορίζονται οι απαιτήσεις για τον περιορισμό της εκπομπής αερίων και σωματιδιακών ρύπων προερχόμενων από κινητήρες εσωτερικής καύσης που τοποθετούνται σε μη οδικά κινητά μηχανήματα, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 3.1.4** Για τις σημειακές εκπομπές στερεών αποβλήτων (αιωρούμενα σωματίδια), από δραστηριότητες, ισχύει το αυστηρότερο καθοριζόμενο όριο είτε από το άρθρο 2 παρ. δ του Π.Δ. 1180/1981 (Α' 293), είτε από τις εκάστοτε εν ισχύ διατάξεις.

3.2 Για τη διάθεση των υγρών αποβλήτων ισχύουν:

- 3.2.1** Η υπ. αριθ. Ε1β/221/1965 (Β' 138) υγειονομική διάταξη, περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 3.2.2** Η Κ.Υ.Α. 39626/2208/Ε130/2009 (Β' 2075) «Καθορισμός μέτρων για την προστασία των υπόγειων νερών από τη ρύπανση και την υποβάθμιση», σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2006/118/ΕΚ σχετικά με την προστασία των υπόγειων υδάτων από τη ρύπανση και την υποβάθμιση», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006, όπως έχει

τροποποιηθεί και ισχύει.

- 3.2.3** Τυχόν ειδικές διατάξεις που ενδέχεται να έχουν επιβληθεί στην περιοχή του έργου.
- 3.2.4** Οι σχετικές διατάξεις για την εγγραφή τόσο της επιχείρησης όσο και της εγκατάστασης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (Η.Μ.Α.) και η καταγραφή των σχετικών Ετησίων Εκθέσεων Αποβλήτων.
- 3.2.5** Για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων ισχύει το Π.Δ. 82/2004 (Α' 64).

3.3 Για τον θόρυβο που εκπέμπεται από τον εξοπλισμό κατασκευής του έργου, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην Κ.Υ.Α. 37393/2028/29-03-2003 «Μέτρα και όροι για τις εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους», (Β' 1418), όπως έχει τροποποιηθεί με την Κ.Υ.Α. 9272/471/02-03-2007 (Β' 286).

3.3.1 Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο θορύβου, που εκπέμπεται στο περιβάλλον από το εργοτάξιο κατά την κατασκευή του έργου, καθορίζεται στον Πίνακα 1 του άρθρου 2 του Π.Δ. 1180/1981 (Α' 293), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Πιο συγκεκριμένα, για τις εργασίες κατασκευής, όσον αφορά τον θόρυβο, ισχύουν τα προβλεπόμενα στις Υπουργικές Αποφάσεις:

- Υ.Α. Α5/2375/78 (Β' 689) "Περί της χρήσης κατασιγασμένων αεροσφυρών".
- Κ.Υ.Α. 56206/1613/86 (Β' 570) "Προσδιορισμός της ηχητικής εκπομπής των μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου σε συμμόρφωση προς τις Οδηγίες 79/113/ΕΟΚ, 81/1051/ΕΟΚ και 85/405/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Δεκ. 1978, της 7ης Δεκ. 1981 και της 11ης Ιουνίου 1985.
- Κ.Υ.Α. 69001/1921/88 (Β' 751) "Έγκριση τύπου ΕΟΚ για την οριακή τιμή στάθμης θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου και ειδικότερα των μηχανοκίνητων αεροσυμπιεστών, των πυργογερανών, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών συγκόλλησης, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών ισχύος και των φορητών συσκευών θραύσης σκυροδέματος και αεροσφυρών".
- Υ.Α. 765/1991 (Β' 81) "Καθορισμός των οριακών τιμών στάθμης θορύβου των υδραυλικών πτυών με καλώδια, των προωθητών γαιών, των φορτωτών και των φορτωτών – εκσκαφών".

3.3.2 Κατά τη φάση λειτουργίας, για τη στάθμη θορύβου, ισχύουν οι οριακές τιμές που αναφέρονται στο Π.Δ. 1180/81 (Α' 293), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΡΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΑΓΝΗΤΙΚΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΧΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για το ηλεκτρικό και μαγνητικό πεδίο των γραμμών μεταφοράς και των μετασχηματιστών τάσης ισχύουν οι βασικοί περιορισμοί και στάθμες αναφοράς της υπ' αριθ. 3060/(ΦΟΡ)/238/2002 (Β' 512) Κ.Υ.Α. «Μέτρα προφύλαξη του κοινού από τη λειτουργία διατάξεων εκπομπής ηλεκτρομαγνητικών πεδίων χαμηλών συχνοτήτων» [(Διόρθωση Σφαλμάτων (Φ.Ε.Κ. 759/Β'/19-06-2002)].

5. ΟΡΟΙ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΑΧΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

5.1 Γενικές ρυθμίσεις

- 5.1.1** Ο Φορέας του έργου και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με καθήκοντα αφορώντα την εκτέλεση των εργασιών κατασκευής και τη λειτουργία του έργου, φέρει την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών (εφεξής «περιβαλλοντικών όρων») που επιβάλλονται με την παρούσα Απόφαση, κατά το μέρος που τους αντιστοιχεί. Ο Φορέας του έργου υποχρεούται να προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την εξασφάλιση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων από τα ως άνω φυσικά ή νομικά πρόσωπα.
- 5.1.2** Ο Φορέας του έργου υποχρεούται να ορίσει αρμόδιο πρόσωπο για την παρακολούθηση της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που τίθενται με την παρούσα Απόφαση και να το γνωστοποιήσει στη Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ), στο Σώμα Επιθεωρητών και Ελεγκτών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) και στις αρμόδιες για το Περιβάλλον Υπηρεσίες (εφεξής «Υπηρεσίες Περιβάλλοντος») της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
- 5.1.3** Το κόστος εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων της παρούσας Απόφασης και του συνόλου των δράσεων και παρεμβάσεων που προκύπτουν από αυτούς και από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, βαρύνει τον Φορέα του έργου. Από τους προϋπολογισμούς κατασκευής και λειτουργίας του έργου να εξασφαλίζονται κατά προτεραιότητα οι πόροι για την κάλυψη του εν λόγω κόστους, ενώ οι σχετικές εργασίες θα πρέπει να υλοποιούνται κατά προτεραιότητα έναντι των λοιπών εργασιών του έργου.
- 5.1.4** Ο Φορέας του έργου υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίζεται:
- 5.1.4.1** Η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.
- 5.1.4.2** Η δυνατότητα αντιμετώπισης και αποκατάστασης δυσάρεστων περιβαλλοντικά καταστάσεων οφειλόμενων σε ενέργειες ή παραλείψεις κατά παράβαση των περιβαλλοντικών όρων.
- 5.1.5** Ο Φορέας του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης των διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, που έχουν εφαρμογή σ' αυτό, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους όρους της παρούσας Απόφασης.
- 5.1.6** Κατά τις διαδικασίες σύναψης συμφωνιών μεταξύ φορέα του έργου και τρίτων μερών, καθώς και των τελευταίων μεταξύ τους, θα πρέπει να προβλέπονται ρητές πρόνοιες συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις των περιβαλλοντικών όρων.
- 5.1.7** Από τις δαπάνες για την κατασκευή και λειτουργία του έργου, θα πρέπει να εξασφαλίζονται κατά προτεραιότητα αυτές που αφορούν στα έργα προστασίας του περιβάλλοντος, τα οποία απαιτούνται για την πλήρη τήρηση των όρων και περιορισμών της παρούσας Απόφασης.
- 5.1.8** Για οποιαδήποτε δραστηριότητα ή εγκατάσταση απαραίτητη για την κατασκευή - λειτουργία του έργου και των συνοδών σε αυτό έργων, θα πρέπει προηγουμένως να έχουν χορηγηθεί όλες οι προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις και να βρίσκονται σε ισχύ καθ' όλο το διάστημα εγκατάστασης και λειτουργίας της δραστηριότητας.
- 5.1.9** Σε περίπτωση που στο πλαίσιο του έργου απαιτηθεί η πραγματοποίηση έργων ή δραστηριοτήτων πέραν αυτών που καλύπτονται από την παρούσα Απόφαση, και όπως περιγράφονται στη Μ.Π.Ε., συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης, εκσυγχρονισμού, επέκτασης ή τροποποίησης του έργου, απαιτείται η τήρηση της προβλεπόμενης από τον Ν. 4014/2011, όπως

ισχύει, διαδικασίας τροποποίησης της Α.Ε.Π.Ο., από την Αρχή που είναι αρμόδια κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του συνολικού έργου (εφεξής «αρμόδια περιβαλλοντική Αρχή»).

- 5.1.10** Η παρούσα Απόφαση δεν απαλλάσσει τον Φορέα του έργου από την υποχρέωση να εφοδιαστεί με άδεια ή έγκριση ή τήρηση όρων και περιορισμών από άλλη Δημόσια Αρχή εάν αυτό απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις, ούτε υποκαθιστά τυχόν άλλες απαιτούμενες εγκρίσεις.
- 5.1.11** Η παρούσα Απόφαση δεν υποκαθιστά ούτε αναιρεί κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας έργων και δραστηριοτήτων και τις χρήσεις γης, ούτε νομιμοποιεί τη χρήση του χώρου από πολεοδομική άποψη.
- 5.1.12** Η παρούσα Απόφαση δε συνιστά εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα επί ακινήτων, δε θίγει εμπράγματα δικαιώματα του δημοσίου ή τρίτων και δεν αποτελεί στοιχείο απόδειξης ιδιωτικών εμπράγματων δικαιωμάτων.
- 5.1.13** Η παρούσα Απόφαση αφορά αποκλειστικά και μόνο στο συγκεκριμένο έργο και στη συγκεκριμένη χρήση για την οποία εκδίδεται, καθώς και στον φορέα του έργου.
- 5.1.14** Να τηρηθούν τα προβλεπόμενα από το άρθρο 45 του Ν. 998/1979, όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 4280/2014 (Α' 159) και τον Ν. 4467/2017 (Α' 56), και εκάστοτε ισχύει, καθώς και από τις Υ.Α. 15277/2012 (Β' 1077) και 115973/6088/2014 (Β' 2961), όπως εκάστοτε ισχύουν, για τον χαρακτηρισμό των εκτάσεων επέμβασης, την έκδοση πρωτοκόλλου εγκατάστασης σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, τον καθορισμό και καταβολή ανταλλάγματος χρήσης για τις οποίες η παρούσα Απόφαση αποτελεί έγκριση επέμβασης κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 12 του Ν. 4014/2011, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 5.1.15** Στις εκτάσεις που θα γίνουν επεμβάσεις λόγω χαλαρών εδαφών, που ολισθαίνουν, χρειάζεται να γίνει αποκατάσταση της βλάστησης, η οποία θα πραγματοποιηθεί τη φυτευτική περίοδο που ακολουθεί μετά την εκτέλεση όλων των εργασιών και να γίνουν φυτεύσεις με είδη που απαντώνται στην περιοχή.
- 5.1.16** Να ληφθούν μέτρα πυροπροστασίας κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου:
- 5.1.16.1** Κατά την κατασκευή και λειτουργία του έργου να λαμβάνονται όλα τα μέτρα πυροπροστασίας και ελαχιστοποίησης του κινδύνου μετάδοσης, στις παρακείμενες περιοχές, τυχόν πυρκαγιάς που θα προκληθεί από εργασίες του έργου. Ο τρόπος οργάνωσης της αντιπυρικής προστασίας να ελεγχθεί και να εγκριθεί από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, πριν από την έναρξη των εργασιών.
- 5.1.16.2** Θεωρείται αναγκαία η τοποθέτηση από τον Φορέα του έργου πυροσβεστικού κρουνού ή δεξαμενής πυρόσβεσης σε θέση που θα υποδειχθεί από τις Δασικές Υπηρεσίες για τον εφοδιασμό των πυροσβεστικών οχημάτων σε περίπτωση πυρκαγιάς.
- 5.1.17** Για τη διαλογή στην πηγή, τη συλλογή, μεταφορά και τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, ανακυκλώσιμων και μη, ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 4042/2012 (Α' 24) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, του εθνικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων (ΕΣΔΑ) που κυρώθηκε με την Κ.Υ.Α. οικ. 51373/4684/2015 (Β' 2706), όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 4685/2020 (Α' 92), και τους νόμους Ν. 4819/2021 (Α' 129) και Ν. 4843/2021 (Α' 193).

- 5.1.18** Για τη διαλογή στην πηγή, τη συλλογή, μεταφορά και τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, ανακυκλώσιμων και μη, ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 4042/2012 (Α'24) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, του εθνικού σχεδίου διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) που εγκρίθηκε με την Κ.Υ.Α. με αριθ. οικ. 62952/5384 (Β'4326 /2016) και τους νόμους Ν. 4819/2021 (Α' 129) και Ν. 4843/2021 (Α' 193).
- 5.1.19** Για την διαχείριση των πολυχλωροδιφαινυλίων και των πολυχλωροτριφαινυλίων (PCB/PCT) να τηρηθούν οι διατάξεις της υπ' αριθ. 7589/731/2000 Κ.Υ.Α. περί μέτρων και όρων (Β' 514).
- 5.1.20** Η συλλογή και μεταφορά των αστικών στερεών αποβλήτων από τη λειτουργία του έργου θα πραγματοποιείται είτε με ίδια μέσα του Φορέα λειτουργίας είτε σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους, και σε κάθε περίπτωση τηρώντας τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με τη διαλογή στην πηγή των τεσσάρων ρευμάτων (γυαλί, πλαστικό, μέταλλα, χαρτί), των υλικών συσκευασίας, των βιοαποβλήτων (υπολείμματα τροφίμων και απόβλητα εργασιών πρασίνου) και λοιπών ρευμάτων ανακύκλωσης.

5.2 Φάση κατασκευής

- 5.2.1** Μετά την έκδοση της παρούσας Α.Ε.Π.Ο. και πριν την έναρξη της κατασκευής, να κατατεθεί ολοκληρωμένο Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Σ.Π.Δ.) του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4014/2011 (Α' 209), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, της Υ.Α. 170225/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προς ενημέρωση, στη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ), στον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α. και στη Δ/νση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ. Οι επικαιροποιημένες εκδόσεις αυτού να κατατίθενται προς ενημέρωση στις προαναφερθείσες Υπηρεσίες στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους. Στο Σ.Π.Δ. θα πρέπει να ενσωματωθούν σε κάθε περίπτωση: α) ο τρόπος εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, β) ο απολογισμός και η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής των περιβαλλοντικών όρων, με έμφαση ειδικά στα ζητήματα της βιοποικιλότητας, γ) τα αποτελέσματα από τα προγράμματα παρακολούθησης, και δ) τυχόν προτάσεις για επιπρόσθετα μέτρα (διαχειριστικά ή μη) για την προστασία της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος γενικότερα, εφόσον τούτο κριθεί σκόπιμο από την παρακολούθηση της κατασκευής και λειτουργίας του έργου.

5.2.2 Χρήση φυσικών πόρων

5.2.2.1 Ο Φορέας του έργου οφείλει να εκπονήσει κατά την ωρίμανση του σχεδιασμού του έργου, και να εφαρμόσει κατά την εκτέλεση των κατασκευαστικών εργασιών αναλυτικό πρόγραμμα χρονικής και χωρικής διάρθρωσης των εργασιών εκσκαφών και επιχώσεων («πρόγραμμα χωματισμών»), ώστε να διασφαλίζεται ότι τα υλικά των πρώτων θα χρησιμοποιηθούν στο μέγιστο δυνατό βαθμό για τις ανάγκες των δεύτερων.

5.2.2.2 Τυχόν ανάγκες για πρόσθετες ποσότητες γαιωδών ή αδρανών υλικών (εφεξής «αδρανών υλικών»), μη δυνάμενες να εξασφαλισθούν από τα υλικά εκσκαφών του έργου σύμφωνα με το πρόγραμμα χωματισμών, να καλύπτονται από μονάδες παραγωγής αδρανών υλικών της ευρύτερης περιοχής, που λειτουργούν νομίμως. Εάν προκύψει ανάγκη προμήθειας αδρανών υλικών που δεν είναι δυνατόν να καλυφθεί από σχετικές μονάδες της ευρύτερης περιοχής, ο Φορέας του έργου οφείλει να υποβάλλει αίτημα εγκατάστασης δανειοθαλάμου στις αρμόδιες

σχετικώς Υπηρεσίες και να λάβει όλες τις απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις. Η περιβαλλοντική αδειοδότηση των όποιων δανειοθαλάμων απαιτηθούν, θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4014/2011 (άρθρα 6 ή 7), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

5.2.2.3 Οι ανάγκες του έργου σε σκυρόδεμα, θα πρέπει κατά προτεραιότητα να καλυφθούν από νομίμως λειτουργούσες υφιστάμενες μονάδες. Εάν αυτό δεν καθίσταται δυνατό, παρέχεται η δυνατότητα εγκατάστασης προσωρινής μονάδας παραγωγής σκυροδέματος μετά από υποβολή στην αρμόδια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση Υπηρεσία, αξιολόγηση και έγκριση Τεχνικής Περιβαλλοντικής Μελέτης (ΤΕ.ΠΕ.Μ.) σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 4014/2011. Στη μελέτη αυτή θα αιτιολογείται η αδυναμία κάλυψης των αναγκών σε σκυρόδεμα από υφιστάμενες μονάδες και θα εξειδικεύεται ο τρόπος συμμόρφωσης με τους ακόλουθους όρους:

5.2.2.3.1 Οι μονάδες παραγωγής σκυροδέματος εγκαθίστανται και λειτουργούν μόνο για το χρόνο που είναι απολύτως απαραίτητες, ενώ απεγκαθίστανται και απομακρύνονται αμέσως μετά, με ευθύνη του Φορέα του έργου.

5.2.2.3.2 Οι θέσεις των μονάδων θα απέχουν τουλάχιστον 200 m από όρια ρυμοτομικού σχεδίου ή οικισμών.

5.2.2.3.3 Το σκυρόδεμα θα παράγεται σε κλειστό σύστημα.

5.2.2.3.4 Οι μεταφορές και ζυγίσεις αδρανών και τσιμέντου θα γίνεται με κλειστές μεταφορικές ταινίες ή κοχλίες που θα αποκονιώνονται μέσω φίλτρων.

5.2.2.3.5 Τα σιλό αποθήκευσης τσιμέντου θα πρέπει να έχουν φίλτρα αποκονίωσης και οι βαλβίδες εκτόνωσης θα εξαερώνονται σε φίλτρα.

5.2.2.3.6 Η κατάληψη χώρου για αποθήκευση των αδρανών παραγωγής σκυροδέματος θα ελαχιστοποιηθεί, με τη χρήση κατάλληλων σιλό.

5.2.2.3.7 Απαγορεύεται η δημιουργία δανειοθαλάμου ή η απόληψη υλικών από κοίτες ποταμών ή χειμάρρων για υλικά που πιθανά απαιτηθούν για την κατασκευή του έργου.

5.2.2.3.8 Οι τυχόν ανάγκες του έργου σε ασφαλτόμιγμα θα πρέπει να καλυφθούν από μονάδες της ευρύτερης περιοχής που λειτουργούν νομίμως.

5.2.2.4 Δεν θα χρησιμοποιηθεί γη υψηλής παραγωγικότητας ως δανειοθάλαμος ή αποθεσιοθάλαμος κατά τη φάση κατασκευής του έργου.

5.2.3 Διαχείριση αποβλήτων

5.2.3.1 Όσον αφορά στο σύνολο του έργου, θα υπάρξει περίσσεια υλικών. Στην περίπτωση που απαιτηθεί η εγκατάσταση αποθεσιοθαλάμου ή αποθεσιοθαλάμων του ήδη αδειοδοτημένου έργου, απαιτείται η υποβολή, αξιολόγηση και έγκριση ΤΕ.ΠΕ.Μ., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 7 του Ν. 4014/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Στην ΤΕ.ΠΕ.Μ. θα αναλύονται τουλάχιστον τα ακόλουθα θέματα:

5.2.3.1.1 Υφιστάμενο και μελλοντικό, μετά τις αποθέσεις και την αποκατάσταση, ανάγλυφο κάθε αποθεσιοθαλάμου.

5.2.3.1.2 Τεχνικά χαρακτηριστικά των αποθέσεων, όπως είδος και ιδιότητες υλικών, ύψη και πλάτη επιφανειών απόθεσης, ευστάθεια, απαγωγή όμβριων, κ.ά.

5.2.3.1.3 Λεπτομερείς παράμετροι φυτεύσεων, όπως είδη φυτών, σχέση τους με την τοπική φυτοκοινωνία, φυτευτικός κάναβος, δίκτυο και τρόπος άρδευσης, πρόγραμμα συντήρησης, κ.ά.

5.2.3.1.4 Ως βασικές κατευθύνσεις για την αποκατάσταση αποθεσιοθαλάμων που εγκαθίστανται σε δασικές εκτάσεις ή σε μη δασικές εκτάσεις που δεν πρόκειται να επανέλθουν στην προηγούμενη χρήση τους, καθορίζονται οι εξής:

- Μειστοποίηση φύτευσης δασικών δέντρων.
- Χρήση ποικίλων ειδών συμβατών με τις φυσικές φυτοκοινωνικές διαπλάσεις των παρακείμενων περιοχών.
- Εξασφάλιση της σταθερότητας των τελικών επιφανειών, και της φροντίδας των φυτεύσεων (άρδευση, λίπανση, αντικατάσταση αποτυχημένων φυτεύσεων) για όσο χρονικό διάστημα κρίνεται απαραίτητο.
- Εάν η αποκατάσταση αποσκοπεί στην επαναφορά της έκτασης σε αγροτική χρήση, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η σταθερότητα της νέας επιφάνειας, η κατά το δυνατό υψομετρική συναρμογή με τα εφαπτόμενα αγροτεμάχια, η ομαλή απορροή των όμβριων υδάτων και η αποφυγή διαβρώσεων.

5.2.3.2 Κατά τη φάση των χωματοουργικών εργασιών, τα υλικά εκσκαφής θα απομακρύνονται το ταχύτερο δυνατόν από το μέτωπο εκτέλεσης των εργασιών, προκειμένου να αποφεύγεται η δημιουργία μεγάλου μεγέθους σωρών και να ελαχιστοποιείται η κατάληψη χώρου. Όσα υλικά εκσκαφής πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στο έργο θα αποτίθενται σε προκαθορισμένες θέσεις για τον ελάχιστο απαιτούμενο χρόνο, βάσει του προγράμματος χωματισμών, ενώ τα πλεονάζοντα θα μεταφέρονται στις θέσεις που θα έχουν αδειοδοτηθεί κατά τα αναφερόμενα στους σχετικούς όρους.

5.2.3.3 Η απόθεση των εκσκαφών που θα χρησιμοποιηθούν ως υλικό επιχωμάτων θα πρέπει να γίνεται με τρόπο που δεν θα επιτρέπει φαινόμενα διάβρωσης και αποπλύσεων υλικών. Οι αποθέσεις αυτές θα πρέπει να διαμορφωθούν σε ήπια πρηνή, να καλύπτονται με κατάλληλα πλαστικά καλύμματα και να διαβρέχονται κατά τους ξηρούς μήνες ώστε να περιορίζεται η διασπορά του υλικού.

5.2.3.4 Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης χωματοουργικών εργασιών να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή οποιουδήποτε είδους φαινομένων αποσταθεροποίησης εδαφών ή διασκορπισμού χωματοουργικών και αδρανών υλικών του έργου, όπως κατολισθήσεις ή διάβρωση πρηνών, απόπλυση σωρών αδρανών υλικών κ.λπ. Στις περιπτώσεις που η πιθανότητα εμφάνισης των ως άνω φαινομένων παρουσιάζεται αυξημένη, όπως για παράδειγμα σε περίοδο υψηλών βροχοπτώσεων, να διακόπτονται οι χωματοουργικές εργασίες έως ότου αποκατασταθούν ευνοϊκές συνθήκες για την εκτέλεσή τους, με εξαίρεση τις εργασίες που είναι απαραίτητο να εκτελεστούν άμεσα για λόγους ασφαλείας ή προστασίας του περιβάλλοντος (π.χ. σταθεροποίηση πρηνών εκσκαφών, απομάκρυνση υλικών προς αποφυγή παράσυρσής τους).

- 5.2.3.5** Δεν επιτρέπεται προσωρινή ή μόνιμη εναπόθεση πλεοναζόντων υλικών ή οποιωνδήποτε άλλων αποβλήτων ή υλικών του έργου εντός τμημάτων του υδρογραφικού δικτύου, σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις και σε προστατευόμενες περιοχές πέραν της ζώνης κατάληψης του έργου.
- 5.2.3.6** Τα στερεά απόβλητα που προσομοιάζουν με τα οικιακά, να συλλέγονται προσεκτικά και να οδηγούνται για διάθεση σε νόμιμους χώρους. Σε κάθε περίπτωση, η διαχείριση των μη επικίνδυνων αποβλήτων να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4042/2012, της Κ.Υ.Α. 114218/1997, της Υ.Α. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/90439/1846/2021 (Β' 4514) και του Ν. 4685/2020 (Α' 92), όπως εκάστοτε ισχύουν.
- 5.2.3.7** Η διαχείριση των αποβλήτων που εμπίπτουν στις διατάξεις του Ν. 4843/2021 (Α' 193) και του Ν. 4819/2021 (Α' 129) περί εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων, όπως εκάστοτε ισχύουν, να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων αυτών και τις κανονιστικές πράξεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή τους και σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές των αντίστοιχων εγκεκριμένων από το ΥΠΕΝ συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης.
- 5.2.3.8** Η διαχείριση των τυχόν αποβλήτων που εμπίπτουν στα επικίνδυνα απόβλητα, θα πραγματοποιείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας για κάθε είδος και ρεύμα.
- 5.2.3.9** Ο Φορέας του έργου οφείλει να μεριμνά για τη διατήρηση της καθαριότητας στους χώρους που διαχειρίζεται. Κάθε είδους απόβλητα, άχρηστα υλικά, παλιά μηχανήματα, κλπ. να συλλέγονται και να απομακρύνονται από τον χώρο του έργου, κατά τα προβλεπόμενα από τις κείμενες διατάξεις, όπως ενδεικτικώς τα αναφερόμενα: τον Ν. 4819/2021, το Π.Δ. 82/2004 (Α' 64) για τη διαχείριση των μεταχειρισμένων λιπαντικών ελαίων, την Κ.Υ.Α. 41624/2057/Ε103/2010 (Β' 1625) για τη διαχείριση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, των Κ.Υ.Α. 13588/2006 (Β' 383), 62952/5384 (Β' 4326), και 24944/1159/2006 (Β' 791).
- 5.2.3.10** Απαγορεύεται κάθε μορφή καύσης υλικών (λάστιχα, λάδια, κ.λπ.) στην περιοχή του έργου. Η διαχείριση των χρησιμοποιούμενων ορυκτελαίων να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 82/2004 (Α' 64) περί «Καθορισμού μέτρων και όρων για τη διαχείριση των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων» και να συγκεντρώνονται προσωρινά σε δεξαμενή συνολικής χωρητικότητας 0,50 m³ τουλάχιστον.
- 5.2.3.11** Τα προβλεπόμενα από το Π.Δ. 82/2004 έντυπα αναγνώρισης αποβλήτων λιπαντικών ελαίων θα πρέπει να τηρούνται στις εργοταξιακές εγκαταστάσεις του έργου κατά τη διάρκεια κατασκευής του και στην έδρα του φορέα μετά την κατασκευή του, για όλο το διάστημα ισχύος της παρούσας Απόφασης και τουλάχιστον μέχρι και την ανανέωσή της.
- 5.2.3.12** Απαγορεύεται η χρήση επικίνδυνων ουσιών (PCBs, κλπ.) στο έργο και η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων υδάτων και του εδάφους από κάθε είδους έλαια ή καύσιμα.
- 5.2.3.13** Εκτός των ορίων του έργου, δεν θα γίνει καμία εγκατάσταση πέραν αυτών που περιγράφονται στη Μ.Π.Ε. που συνοδεύει την παρούσα Απόφαση, ούτε θα αποθεθεί ή απορριφθεί οποιοδήποτε υλικό τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα υγρά απόβλητα και τα εργοταξιακά απορρίμματα των οποίων η διαχείριση θα γίνεται πάντα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

5.2.3.14 Σε καθορισμένους χώρους στην περιοχή του έργου θα πρέπει να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος), μέσω των οποίων θα επιδιώκεται η προσρόφηση και κατά συνέπεια συγκράτηση των ενδεχομένως διαρρεόντων καυσίμων και λιπαντικών, σε επαρκείς ποσότητες. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά αυτά υλικά θα πρέπει να συλλέγονται και διατίθενται προς υγειονομική ταφή.

5.2.3.15 Η τακτική συντήρηση του εξοπλισμού κατασκευής θα διεξάγεται εκτός της ζώνης επέμβασης, σε καταλλήλως αδειοδοτημένα συνεργεία, στα οποία η διαχείριση αποβλήτων διεξάγεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Για τις περιπτώσεις έκτακτης συντήρησης θα τηρείται αρχείο από το φορέα επίβλεψης για τα παραγόμενα απόβλητα. Για τις περιπτώσεις αυτές:

5.2.3.16 Ο Φορέας του έργου οφείλει να εγγραφεί και να καταχωρηθεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (Η.Μ.Α.) του ΥΠΕΝ σύμφωνα με το άρθρο 11, παρ. 4.γ της Κ.Υ.Α. 13588/725/2006 (Β' 383), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συνδυασμό με τα οριζόμενα στην Κ.Υ.Α. Η.Π. 24944/1159/2006 (Β' 791), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και την Κ.Υ.Α. οικ. 43942/4026/2016 (Β' 2992), όπως τροποποιημένη ισχύει.

5.2.4 Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υγρών Αποβλήτων

5.2.4.1 Αστικά Λύματα: Τα λύματα του προσωπικού των εργοταξίων να μη διατίθενται ανεξέλεγκτα. Να χρησιμοποιούνται εργοταξιακές τουαλέτες χημικής επεξεργασίας ή σύστημα στεγανής δεξαμενής.

5.2.4.2 Ειδικά Απόβλητα:

5.2.4.2.1 Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή κάθε μορφής ρύπανσης των υδάτων από στερεά απόβλητα, άχρηστα υλικά, ορυκτέλαια, κλπ. κατά τη φάση κατασκευής του έργου.

5.2.4.2.2 Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους λιπαντικά έλαια, καύσιμα, κ.λπ., καθώς και η απόρριψή τους επί του εδάφους.

5.2.5 Περιορισμός των εκπομπών στην ατμόσφαιρα, του θορύβου και των δονήσεων

5.2.5.1 Σχετικά με τον θόρυβο κατά την κατασκευή, απαιτείται:

5.2.5.1.1 Τεκμηρίωση συμμόρφωσης προς τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας.

5.2.5.1.2 Λήψη όλων των κατάλληλων επιτόπου μέτρων για την περαιτέρω ελαχιστοποίηση των οχλήσεων που ενδέχεται να προκληθούν προσωρινά στις λειτουργίες και τη δομή του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

5.2.5.2 Δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση εξοπλισμού κατασκευής που δεν ανταποκρίνεται στις σχετικές με το θόρυβο υποχρεώσεις.

5.2.5.3 Όταν εκπέμπονται υψηλές στάθμες θορύβου από σημειακές πηγές (π.χ. χρήση αεροσφύρων, αεροσυμπιεστών ή άλλου θορυβώδους εξοπλισμού) που βρίσκονται κοντά σε ευαίσθητες στο θόρυβο χρήσεις, πρέπει να χρησιμοποιούνται κινητά ηχομονωτικά περιφράγματα γύρω από τα σημεία εκπομπής για τον περιορισμό του θορύβου. Παράλληλα, θα πρέπει κατά το δυνατόν να αποφεύγεται η σύγχρονη λειτουργία περισσότερων του ενός θορυβωδών μελών του εξοπλισμού κατασκευής και να επιλέγεται η διαδοχική λειτουργία τους.

5.2.5.4 Η μεταφορά των υλικών εκσκαφής, καθώς και κάθε άλλου υλικού που θα χρησιμοποιηθεί στο έργο θα πρέπει να διεξάγονται βάσει σχεδίου μεταφοράς υλικών το οποίο θα συνταχθεί από το φορέα του έργου και θα εφαρμόζεται από το σύνολο όσων εμπλέκονται στις εργασίες κατασκευής. Με το σχέδιο μεταφοράς υλικών θα πρέπει να επιδιώκονται τα εξής:

5.2.5.4.1 Σαφής καθορισμός δρομολογίων, με κατά προτεραιότητα αξιοποίηση: α) τμημάτων του έργου που μπορούν να διατεθούν για εργοταξιακή κυκλοφορία, β) οδών του βασικού δικτύου, και γ) οδών που παρακάμπτουν περιοχές κατοικίας.

5.2.5.4.2 Ελαχιστοποίηση του χρόνου και της έντασης ως προς την επιβάρυνση του οδικού δικτύου γύρω από την περιοχή κατασκευής του έργου.

5.2.5.4.3 Άμεση αποκατάσταση τυχόν φθορών στο παραπάνω οδικό δίκτυο και σε άλλες υποδομές, με ευθύνη του φορέα του έργου.

5.2.5.4.4 Εποπτεία πλήρους τήρησης της πάγιας υποχρέωσης κάλυψης των μεταφερόμενων υλικών.

5.2.5.5 Με στόχο την ελαχιστοποίηση των εκπομπών αέριων ρύπων, σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων ή οσμηρών ουσιών κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής, επιπλέον των όσων απαιτούνται στους παραπάνω όρους, θα πρέπει να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί κατάλληλη δέσμη μέτρων που θα επικεντρώνεται στις πηγές εκπομπής και πρέπει κατ' ελάχιστο να ανταποκρίνεται στους παρακάτω όρους:

5.2.5.5.1 Σε κάθε κατασκευαστική ή εργοταξιακή δραστηριότητα, όπου υπάρχει πιθανότητα εκπομπής σκόνης, αιωρούμενων σωματιδίων ή οσμηρών ουσιών, θα πρέπει να υιοθετηθούν διαδικασίες και εξοπλισμός που θα εξασφαλίζουν τη δραστική μείωση αυτών των εκπομπών, ενώ οι χρόνοι των διαδικασιών αυτών πρέπει να ελαχιστοποιούνται.

5.2.5.5.2 Κατά τις ξηρές περιόδους του έτους, οι φορτώσεις και αποθέσεις χαλαρών υλικών και οι διαδρομές των οχημάτων κατασκευής εντός της ζώνης επέμβασης θα πρέπει να γίνονται υπό διαβροχή ή με ισοδύναμο τρόπο περιορισμού της σκόνης.

5.2.5.5.3 Το φορτίο των βαρέων οχημάτων μεταφοράς υλικών κατασκευής θα καλύπτεται, τόσο κατά τη διαδρομή τους εκτός ζώνης επέμβασης, όπως απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία οδικής κυκλοφορίας, όσο και εντός της ζώνης επέμβασης, ώστε να ελαχιστοποιείται η εκπομπή σκόνης.

5.2.5.5.4 Όλα τα οχήματα που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή του έργου θα πρέπει να διαθέτουν σε ισχύ πιστοποιητικό συμμόρφωσης με τα εκάστοτε όρια αερίων εκπομπής ρύπων.

5.2.6 Περιορισμός επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον, στη γλωρίδα και πανίδα

5.2.6.1 Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους απορροές της κατασκευής, καθώς και η απόρριψη οποιωνδήποτε μη βιοδιασπώμενων ουσιών επί του εδάφους. Θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι παροχетеυόμενες ροές να είναι

απαλλαγμένες από φερτές ύλες (π.χ. αιωρήματα ή λάσπες) και μη βιοδιασπώμενες ουσίες (π.χ. λιπαντικά, καύσιμα, κ.α.). Στο πλαίσιο αυτό, απαιτούνται τουλάχιστον τα εξής:

5.2.6.1.1 Οι χωματουργικές εργασίες θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να προλαμβάνονται διαφυγές εδαφικών υλικών στις γραμμές ροής.

5.2.6.1.2 Οι πλύσεις των οχημάτων μεταφοράς σκυροδέματος να πραγματοποιούνται σε ειδικό χώρο με στεγανό δάπεδο, πρόβλεψη συγκέντρωσης των εκπλύσεων και επαναχρησιμοποίηση του νερού μετά από διαύγαση με καθίζηση.

5.2.6.1.3 Οι τυχόν ασφαλτοστρώσεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποτρέπεται πλήρως η πιθανότητα διαφυγής ασφαλτομίγματος στις γραμμές ροής.

5.2.6.2 Οι εργασίες φυτοτεχνικής αποκατάστασης θα πρέπει να ξεκινούν αμέσως μετά τη διαμόρφωση των τελικών επιφανειών στα πρανή των επιμέρους τμημάτων (πρανή οδών), στα γήπεδα εργοταξιακών εγκαταστάσεων μετά το πέρας της χρήσης τους, στις πλατείες των Α/Γ, κλπ. Οι επιφάνειες των πρανών καθώς και όλες οι ελεύθερες επιφάνειες του έργου να ενταχθούν μετά την αποκατάστασή τους κατά το φιλικότερο δυνατό τρόπο στο άμεσο περιβάλλον τους με φυτεύσεις.

5.2.6.3 Η επιλογή των ειδών και των παραμέτρων μίξης για τη φύτευση κάθε έκτασης, θα πραγματοποιηθεί μέσω φυτοτεχνικής μελέτης, η οποία θα αναλύει τουλάχιστον τα ακόλουθα θέματα:

5.2.6.3.1 Την εξειδίκευση επιδιώξεων της φύτευσης (οικολογική προσαρμογή, εμπλουτισμός αγροτικού οικοσυστήματος, αντιδιαβρωτική προστασία, βελτίωση μικροκλίματος παρακείμενων οικισμών, κ.ά.) ανάλογα με τη θέση, το έδαφος και τις λοιπές παραμέτρους της έκτασης υποδοχής.

5.2.6.3.2 Την πρόταση κατάλληλων ειδών φυτών και παραμέτρων των φυτεύσεων (φυτευτικός σύνδεσμος, μέθοδος, πρόγραμμα κ.ά.) ώστε να μεγιστοποιηθεί το περιβαλλοντικό όφελος, χωρίς την εισαγωγή ειδών ξένων προς τη φυτοκοινωνία της περιοχής.

5.2.6.3.3 Τη διαμόρφωση συγκεκριμένου προγράμματος συντήρησης των νέων εκτάσεων πρασίνου, η τήρηση του οποίου θα αποτελεί ευθύνη του Φορέα του έργου.

5.2.6.4 Ο Φορέας του έργου οφείλει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη συντήρηση και ανάπτυξη της βλάστησης που θα φυτευθεί στο πλαίσιο των εργασιών αποκατάστασης, συμπεριλαμβανομένων της λειτουργίας και συντήρησης της σχετικής φυτοτεχνικής υποδομής, της άρδευσης και της γεωπονικής φροντίδας των φυτών, έως ότου τα τελευταία δύνανται να αναπτυχθούν χωρίς φροντίδα και τουλάχιστον για τρία (3) έτη από τη φύτευσή τους.

5.2.6.5 Με το πέρας των εργασιών σε οποιοδήποτε αυτοτελές τμήμα του έργου να απομακρυνθούν, με ευθύνη του φορέα του έργου, οι κάθε είδους εργοταξιακές εγκαταστάσεις (γραφεία, συνεργεία, κ.λπ.) και μηχανήματα, καθώς και τα πάσης φύσεως πλεονάζοντα υλικά και τα μη επαναχρησιμοποιήσιμα από αυτά να μεταφερθούν σε εγκεκριμένους

χώρους διάθεσης, έτσι ώστε ο χώρος να επανέλθει στην πρότερη κατάσταση ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

5.2.6.6 Να τηρηθούν οι όροι του υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/68805/3873/25-07-2022 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/77483/5240/25-07-2022) έγγραφο γνωμοδότησης της Δ/σης Προστασίας Δασών του ΥΠΕΝ, δεδομένου ότι η παρούσα Απόφαση αποτελεί και Έγκριση Επέμβασης του αναφερόμενου στο θέμα έργου, κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 12 του Ν. 4014/2011, όπως ισχύει και τα προβλεπόμενα από το άρθρο 45 του Ν. 998/1979 όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 4280/2014 (Α' 159) και το Ν. 4467/2017 (Α' 56) και εκάστοτε ισχύει, καθώς και από τις Υ.Α. 15277/2012 (Β' 1077) και Υ.Α. 115973/6088/2014 (Β' 2961) όπως εκάστοτε ισχύουν:

5.2.6.6.1 Η επέμβαση για την εκτέλεση του εν θέματι έργου είναι επιτρεπτή εντός δασών, δασικών εκτάσεων, αναδασωτέων και δημοσίων εκτάσεων των περιπτ. α και β της παρ. 5 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3α του άρθρου 53 του ν. 998/1979 (289 Α') όπως ισχύει, συνδυαστικά εφαρμογής της δ/ξης της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 998/1979 όπως ισχύει και κατά τα οριζόμενα στη παρ. 3 ιδίου άρθρου.

5.2.6.6.2 Η κατά τα ανωτέρω έγκριση επέμβασης επί των ως άνω εκτάσεων ενσωματώνεται στην υπό έκδοση Α.Ε.Π.Ο., εφαρμοζομένης της δ/ξης της παρ. 4 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 (Α' 289), όπως ισχύει.

5.2.6.6.3 Για την υπόψη επέμβαση εντός περιοχής δικτύου βιοτόπων NATURA 2000 και εκτάσεων κατηγ. α & β της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 998/1979, έχει εφαρμογή η δ/ξη της παρ. 15 του άρθρου 45 όπως ισχύει.

5.2.6.6.4 Προκειμένου της επέμβασης επί των εκτάσεων, εμβαδού 88.433,94 τ.μ., ιδιωτικού χαρακτήρα, που προστατεύονται από τις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας, απαιτείται και η έγγραφη συναίνεση του ιδιοκτήτη, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 όπως διαμορφώθηκε μετά από προσθήκη νέου τέταρτου εδαφίου με το άρθρο 10 του ν. 4859/2021 (228 Α'). Προς τούτο, ο δικαιούχος υποχρεούται, πριν από την εγκατάσταση στην έκταση, να προσκομίσει στην οικεία δασική υπηρεσία την έγγραφη συναίνεση των ιδιοκτητών του Ιδιωτικού-Μοναστηριακού Δάσους Ι.Μ. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Φλαμουρίου και του Δημοτικού Δάσους Δήμου Ρήγα Φεραίου.

5.2.6.6.5 Επί εκτάσεων που στον Δασικό Χάρτη της περιοχής εφαρμογής φέρουν τον χαρακτηρισμό (ΑΔ) (τμήμα επιφάνειας κατάληψης εσωτερικής οδοποιίας / βόρειο πολύγωνο), η επέμβαση είναι επιτρεπτή, υπό την προϋπόθεση της έγγραφης συναίνεσης ιδιοκτήτη / ιδιοκτητών, βάσει τίτλου, προκειμένου της επέμβασης επί των εκτάσεων επί των οποίων το Δημόσιο δεν θεμελιώνει δικαιώματα κυριότητας, εφαρμοζόμενης της δ/ξης του άρθρου 93 «αντικατάσταση άρθρου 67 του ν. 998/1979» του ν. 4915/2022 (Α' 63).

5.2.6.6.6 Προκειμένου περί επεμβάσεων επί δασικού χαρακτήρα εκτάσεων για εργασίες διάνοιξης νέων ή βελτίωσης υφιστάμενων οδών εσωτερικής οδοποιίας του υπόψη έργου, συντάσσονται μελέτες που ακολουθούν τις τεχνικές προδιαγραφές δασικών οδών αντίστοιχων κατηγοριών δασικής

οδοποιίας, κατόπιν θεώρησης και έγκρισης από τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες. Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα χρήσης των οδών ως δασικών για σκοπούς δασοπροστασίας ή/και στο πλαίσιο εξυπηρέτησης δασικών εκμεταλλεύσεων.

5.2.6.6.7 Στο πλαίσιο των δράσεων επέμβασης, να λαμβάνονται μέτρα αποφυγής ισχυρών διαταράξεων, ώστε να προκαλείται η ελάχιστη φθορά και απώλεια της υφιστάμενης φυτοκοινότητας και του ευρύτερου δασικού περιβάλλοντος, η δε απομάκρυνση της δασικής βλάστησης να περιοριστεί στην απολύτως αναγκαία.

5.2.6.6.8 Να προβλεφθούν μέτρα πρόληψης και αποτροπής επιβαρυντικών δράσεων επί του περιβάλλοντος δασικού χώρου, με γνώμονα την μικρότερη δυνατή καταπόνηση του ευρύτερου δασικού χώρου.

5.2.6.6.9 Οι επιτρεπτές εκσκαφές να είναι μόνο οι τεχνικά απαραίτητες, ώστε να προκληθεί η μικρότερη δυνατή διατάραξη με τα μικρότερα δυσμενή αποτελέσματα στο οικείο και ευρύτερο περιβάλλον της περιοχής εφαρμογής. Δεν επιτρέπονται εκσκαφές, πέραν των αναγκαιών, για την εξασφάλιση επιπλέον υλικών επιχωμάτων ή για οποιαδήποτε άλλη εργασία.

5.2.6.6.10 Απαγορεύεται η οποιαδήποτε επέμβαση προς απόληψη υλικών είτε απόθεση (έστω και προσωρινή) προϊόντων εκσκαφής, από ή σε παρακείμενα υδατορέματα, μισγάγγειες, ποταμούς, χειμάρρους, ή υγροτοπικά οικοσυστήματα (κοίτη και πρηνή), λόγω των ιδιαίτερων οικολογικών χαρακτηριστικών τους, προς διασφάλιση της πολυεπίπεδης λειτουργίας τους ως οικοσυστημάτων γραμμικής και συνεχούς δομής.

5.2.6.6.11 Δεν επιτρέπεται η απόθεση άχρηστων υλικών σε παρακείμενες εκτάσεις που προστατεύονται από τις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας και σε θέσεις με δασική βλάστηση, πλην καθορισμένων προς τούτο θέσεων, με τους όρους & προϋποθέσεις που τίθενται από τις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας.

5.2.6.6.12 Να μην γίνεται απόληψη αδρανών από εκτάσεις δασικού ή/και προστατευτικού χαρακτήρα. Τα απαιτούμενα υλικά κατασκευής του έργου να προέρχονται από υλικά εκσκαφών από την διάνοιξη των ορυγμάτων, και από κατάλληλα χωροθετημένους και αδειοδοτημένους δανειοθαλάμους.

5.2.6.6.13 Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα διασφάλισης της ακεραιότητας της προστατευόμενης περιοχής NATURA 2000 και των οικολογικών λειτουργιών των δασικών και φυσικών οικοσυστημάτων. Προς αποφυγή του κατακερματισμού των ενδιαιτημάτων και της διάσπασης της συνοχής των βιοτόπων, να προβλεφθεί η όσο το δυνατόν μικρότερη διατάραξη της συνέχειας της φυσικής βλάστησης και του επιφανειακού υδρογραφικού δικτύου, τα οποία παρέχουν δυνατότητες ασφαλούς μετακίνησης και ελευθεροεπικοινωνίας των ειδών της πανίδας, ανάντη και κατόντη του έργου.

5.2.6.6.14 Οι θέσεις επέμβασης εντός εκτάσεων που προστατεύονται από τις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας, είναι

συγκεκριμένες και αυστηρά προσδιορισμένες στο έδαφος, δια του πρωτοκόλλου εγκατάστασης που θα συνταχθεί από την δασική υπηρεσία, απαγορευομένης οιασδήποτε επέμβασης πέραν αυτών. Πριν από την σύνταξη του πρωτοκόλλου, ουδεμία επέμβαση είναι επιτρεπτή. Η έγκαιρη οριοθέτηση της ζώνης κατάληψης με τα σταθερά ορόσημα επί του εδάφους θα αποτρέψει κάθε επέμβαση σε εκτάσεις εκτός της αδειοδοτημένης. Οι εργασίες θα περιοριστούν αποκλειστικά και μόνο εντός της έκτασης για την οποία εγκρίνεται η επέμβαση, με ευθύνη του δικαιούχου.

5.2.6.6.15 Μετά το πέρας των εργασιών, προκειμένου της αποκατάστασης της δασικής βλάστησης του χώρου επέμβασης, της προστασίας των πρανών ορυγμάτων και επιχωμάτων από την διάβρωση, της αποκατάστασης των ενδιαιτημάτων των ειδών άγριας πανίδας και της αισθητικής του τοπίου, θα ληφθούν όλα τα μέτρα αποκατάστασης των χώρων διατάραξης, κατόπιν εκπόνησης ειδικής δασοτεχνικής μελέτης, με σχετική πρόβλεψη στη περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, εγκεκριμένης και θεωρημένης αρμοδίως, κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο β της παρ. 2 του άρθρου 4 της Υ.Α. με αριθ. 15277/2012 (1077 Β), που να προβλέπει και να προτείνει ήπιες δράσεις παρέμβασης συμβατές με την ευρύτερη δασική περιοχή, δημιουργώντας ευνοϊκές συνθήκες ανάπτυξης και εξέλιξης οικοτόπων και ενδιαιτημάτων. Η μελέτη υποβάλλεται για έγκριση πριν την έναρξη εργασιών υλοποίησης του έργου.

5.2.6.6.16 Για τα φυτοτεχνικά έργα αποκατάστασης να χρησιμοποιηθεί φυτική γη που θα προκύψει από τις εκσκαφές για την εκτέλεση του έργου. Η διατήρηση και διαφύλαξη του επιφανειακού εδαφικού ορίζοντα και των υπολειμμάτων φυτικού υλικού από τις εργασίες, αποτελεί σημαντική μέριμνα, ώστε, στο στάδιο αποκατάστασης των χώρων επέμβασης, να χρησιμοποιούνται αναλόγως, ως οργανικό λίπασμα, για το μέγιστο της επιτυχούς φυτοτεχνικής αποκατάστασης.

5.2.6.6.17 Να γίνει αποκατάσταση της δασικής βλάστησης του διαταραχθέντος δασικού χώρου με φύτευση ή σπορά κατάλληλων, προσηκόντων στη χλωρίδα της περιοχής, ειδών. Να χρησιμοποιηθούν αυτόχθονα ή γενετικά τροποποιημένα είδη, προσαρμοστικά στις τοπικές εδαφοκλιματικές συνθήκες, με μίξη ειδών, ηλικιών, μορφών, χρωμάτων και μεγεθών, με ποικιλότητα υφής ποώδους, θαμνώδους και δενδρώδους βλάστησης. Να αποφευχθούν ξενικά είδη που δημιουργούν περιβαλλοντική δυσαρμονία, απaráδεκτο αισθητικό αποτέλεσμα και κίνδυνο επιμόλυνσης των ειδών του σταθμού.

5.2.6.6.18 Η φροντίδα των φυτών να συνεχιστεί για τρία (3) έτη τουλάχιστον από τη φύτευση τους, με ευθύνη του δικαιούχου της επέμβασης, και ν' αντικαθίστανται όσα από αυτά καταστρέφονται, για οιονδήποτε λόγο. Να ληφθούν μέτρα προστασίας της νεοοσταθείσας φυτικής βλαστήσεως προς αποτροπή φαινομένων ξήρανσης, νέκρωσης ή δευτερογενών προσβολών, και μέτρα αντιμετώπισης των προσβολών ή αντικατάστασή τους με άτομα υγιή, εύρωστα, περισσότερο ανθεκτικά στις προσβολές. Για τις φυτεύσεις, στο πλαίσιο της αποκατάστασης του περιβάλλοντος, έχει εφαρμογή η υπ' αριθ.

135152/31/05-01-2016 εγκύκλιος οδηγία ΥΠΕΝ (ΑΔΑ 61104653Π8-821) για προμήθεια φυτών από δημόσια δασικά φυτώρια.

5.2.6.6.19 Οι φυτοτεχνικές διαμορφώσεις στα πρανή να έχουν υλοποιηθεί πριν από το πέρας των εργασιών.

5.2.6.6.20 Επιπλέον, για την επέμβαση σε εκτάσεις υπαγόμενες στις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στη δ/ξη της παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 998/1979, όπως ισχύει, περί υποχρεωτικής αναδάσωσης ή δάσωσης έκτασης ίσου εμβαδού με το εμβαδόν της έκτασης για την οποία εγκρίθηκε η εκχέρσωση, ή η εκτέλεση δασοκομικών εργασιών ή ειδικού δασοτεχνικού έργου συναρτώμενου με την προστασία και ανάπτυξη του δασικού οικοσυστήματος (στη περίπτωση μη δυνατότητας εξεύρεσης έκτασης προς αναδάσωση ή δάσωση), κατά τα οριζόμενα στην ως άνω δ/ξη και σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/6763/365/24-01-2022 εγκύκλιο Οδηγία με ΑΔΑ: ΩΖΑΝ4653Π8-4ΧΝ. Η αναδάσωση πραγματοποιείται από τον δικαιούχο της επέμβασης, δαπάναις του, και επί τη βάση σχετικής μελέτης καταρτιζομένης επιμελεία του και εγκρίνεται, αρμοδίως, στη περιοχή όπου εκτελείται το έργο ή σε όμορη περιοχή, υποδειχθείσα από την δασική υπηρεσία, ελλείψει δε αυτών, σε άλλη που θα υποδειχθεί από την δασική υπηρεσία.

5.2.6.6.21 Μετά την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο., και πριν από την εγκατάσταση του δικαιούχου, επί των εκτάσεων που διέπονται από τις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας, εκδίδεται πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα από την οικεία δασική υπηρεσία με την διαδικασία της παρ. 6α του άρθρου 45 όπως ισχύει, στην οποία εξειδικεύονται οι όροι και προϋποθέσεις της επέμβασης, καθορίζονται τα όρια, η θέση, το εμβαδόν της έκτασης επέμβασης, ο σκοπός αυτής, και παρατίθενται όλα τα λοιπά στοιχεία, ως ορίζει η ανωτέρω δ/ξη, προτάσσοντας επιπροσθέτως όρους που κρίνονται απαραίτητοι για την προστασία και αποκατάσταση του δασικού χώρου και του ευρύτερου δασικού περιβάλλοντος, μετά την λήξη του χρόνου διάρκειας της επέμβασης, τα όρια, η θέση, το εμβαδόν της προς αναδάσωση ή δάσωση έκτασης και εγκρίνεται η μελέτη αναδάσωσης, κατά τα ως άνω οριζόμενα.

5.2.6.6.22 Οι εργασίες αναδάσωσης να αρχίσουν με την έναρξη των εργασιών του έργου, και με την ολοκλήρωσή τους, η οποία επέρχεται με την κατασκευή του έργου, εκδίδεται από την δασική υπηρεσία διαπιστωτική πράξη. Η εγκατάσταση του δικαιούχου επί των υπόψη εκτάσεων πραγματοποιείται με την σύνταξη του πρωτοκόλλου εγκατάστασης από το οικείο Δασαρχείο, αντίγραφο του δε αποστέλλεται αντιστοίχως στην Δ/νση Δασών οικείας Περιφερειακής Ενότητας και στην Δ/νση Συν/σμού & Επιθ/σης Δασών, και επί του εδάφους τοποθετούνται τα μόνιμα ορόσημα της επιφάνειας επέμβασης, παρουσία των ενδιαφερομένων.

5.2.6.6.23 Η πράξη πληροφοριακού χαρακτήρα της προηγούμενης παραγράφου συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα με ενσωματωμένο σε αυτό χάρτη με τοπογραφικό υπόβαθρο της ΓΥΣ σε πρόσφορη κλίμακα, θεωρημένο από την

οικεία δασική αρχή, επί του οποίου προσδιορίζεται η έκταση επέμβασης με τις συντεταγμένες κορυφών πολυγώνων σε σύστημα ΕΓΣΑ' 87.

5.2.6.6.24 Όπου απαιτείται απομάκρυνση υφιστάμενης δασικής βλάστησης, δενδρώδους ή θαμνώδους μορφής, συντάσσεται πίνακας υλοτομίας, θεωρημένος και εγκεκριμένος, αρμοδίως, προκειμένου να εκτιμηθεί το υφιστάμενο ξυλώδες κεφάλαιο και ο απολήψιμος ξυλώδης όγκος, προβλέποντας τον τρόπο διακίνησης, διάθεσης και εμπορίας των δασικών προϊόντων που θα παραχθούν, σύμφωνα με τις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας. Ειδικότερα, η απόληψη δασικών προϊόντων επί εκτάσεων που φέρουν δασική βλάστηση, πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 66, 131 και 177 του ν.δ. 86/1969 όπως ισχύει, εκτελείται υπό την επίβλεψη της δασικής υπηρεσίας, και τα δασικά προϊόντα που θα προκύψουν διατίθενται σύμφωνα με τον πίνακα υλοτομίας που έχει εγκριθεί.

5.2.6.6.25 Καθόσον τα δασικά οικοσυστήματα αξιοποιούνται και αναδεικνύονται μέσα από τους κανόνες, διαχειριστικούς και δασοπονικούς, που επιτάσσουν οι αρχές της οικολογίας και της αειφορίας των καρπώσεων, με σκοπό την διασφάλιση της διαχειριστικής τους ικανότητας και προστατευτικής τους σπουδαιότητας, ο προγραμματισμός των εργασιών για την υλοποίηση του έργου να γίνει με τρόπο που δεν θα εμποδίζει την εκτέλεση των απαραίτητων δασοκομικών εργασιών και των έργων και εργασιών προστασίας, διαχείρισης και ανάπτυξης που προγραμματίζονται, μελετώνται και εκτελούνται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 του ν. 998/1979 και άρθρο 29 παρ. 3 του ν. 3937/2011 ως ισχύουν.

5.2.6.6.26 Να αποφευχθεί η διατάραξη θέσεων με φωλιές αρπακτικών, περιοχών ενδιαιτημάτων σπάνιων, κινδυνευόντων και απειλούμενων ειδών, ποταμών και παραποτάμιας βλάστησης με μεγάλη αξία για την άγρια ζωή, ως και περιοχών με πολλά ώριμα (και γέρικά) δένδρα.

5.2.6.6.27 Να αποφευχθεί η καταστροφή των υφιστάμενων μεταξύ μη δασικών εκτάσεων φυτοφρακτών και των διάσπαρτων δένδρων, μεγάλης ηλικίας, όπου φωλιάζουν προστατευόμενα είδη πανίδας.

5.2.6.6.28 Η αποκατάσταση και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος με φυτεύσεις είναι απαραίτητο επανορθωτικό μέτρο για την άγρια ζωή, σε ανοιχτά τοπία και στα πρηνή και διαζώματα. Η επιλογή των φυτών να γίνει με βάση τα είδη που αναπτύσσονται στις φυτοκοινωνίες της περιοχής, να αποφεύγονται ξενικά είδη, διότι αφενός μπορούν να διασπαρούν σε μεγάλη ακτίνα και αφετέρου δεν φιλοξενούν είδη της ελληνικής πανίδας, καθώς και πυρόφιλα είδη (κωνοφόρα) στα κράσπεδα των οδών. Για την αποκατάσταση των διαταραχθέντων δασικών χώρων εφαρμόζεται η αρμοδίως θεωρημένη και εγκεκριμένη φυτοτεχνική μελέτη.

5.2.6.6.29 Τα υπολείμματα υλοτομιών, κλαδιά, κομμένοι κορμοί κ.λπ., να απομακρύνονται άμεσα ή να θρυμματίζονται, σε θέσεις προς τούτο επιλεγμένες, ώστε να μην υπάρξει

συσσώρευση καύσιμης ύλης, που κατά την ξηροθερμική περίοδο αυξάνει τον κίνδυνο εκδήλωσης και διάδοσης πυρκαγιάς.

5.2.6.6.30 Ο δικαιούχος της επέμβασης αναλαμβάνει την υποχρέωση λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων πυροπροστασίας της περιβάλλουσας δασικής περιοχής.

5.2.6.6.31 Πριν από την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο., στις Μ.Π.Ε. και Ε.Ο.Α. του έργου, συμπεριλήφθηκαν, με τη μορφή Τεχνικών Υπομνημάτων (τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Απόφασης) από τον Φορέα του Έργου, όλες οι απόψεις με τις παρατηρήσεις, διορθώσεις και υποδείξεις των οικείων δασικών υπηρεσιών, καθώς και εκείνες του Φορέα Διαχείρισης της περιοχής, όπως έχουν εκφραστεί με τα ως άνω σχετικά.

5.2.6.6.32 Στην περίπτωση παύσης της λειτουργίας του έργου, αν εγκαταλειφθεί ο σκοπός της επέμβασης ή όταν ολοκληρωθεί η επέμβαση, η έκταση επανέρχεται στο καθεστώς που ίσχυε πριν από την αλλαγή χρήσης της και ο δικαιούχος της επέμβασης οφείλει να απομακρύνει τις εγκαταστάσεις που τοποθέτησε εντός των εκτάσεων που υπάγονται τις δ/ξεις της δασικής νομοθεσίας και να αποκαταστήσει τον χώρο επέμβασης σύμφωνα με τους περιβαλλοντικούς όρους και την φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης εγκεκριμένη από την δασική υπηρεσία, κατά τα οριζόμενα στη δ/ξη του εδαφ. α της παρ. 12 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 όπως ισχύει.

5.2.6.6.33 Στην περίπτωση δε μη περατώσεως του έργου, εγκατάλειψής του, αλλαγής του σκοπού της επέμβασης, ή μη τήρησης των προαναφερθέντων και μη συμμόρφωσης με τα ανωτέρω, λαμβάνονται, αρμοδίως, μέτρα που επισύρουν ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, με βάση τις ισχύουσες δασικές δ/ξεις, εφαρμοζόμενων του β εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 και της παρ. 8 του άρθρου 71 ως ισχύουν.

5.2.6.6.34 Στην περίπτωση μη πραγματοποίησης της αναδάσωσης, κατά τα οριζόμενα στις δασικές δ/ξεις, ο υπόχρεος υποχρεούται στη καταβολή ποσού 3πλάσιου της δαπάνης αναδάσωσης, σε εφαρμογή της δ/ξης του εδαφίου 9 της παρ. 8 του άρθρου 45 του ν. 998/1979 όπως ισχύει.

5.2.6.6.35 Ο δικαιούχος της επέμβασης φέρει την αποκλειστική ευθύνη για πιθανή ζημιά σε τρίτους.

5.2.6.6.36 Με την έκδοση της Α.Ε.Π.Ο. του έργου δεν θίγονται εμπράγματα δικαιώματα του Δημοσίου επί των εκτάσεων δασικού χαρακτήρα της περιοχής εφαρμογής.

5.2.6.6.37 Το Δημόσιο ουδεμία ευθύνη φέρει για τυχόν αξιώσεις ή πιθανή εκκίνηση εκ μέρους τρίτων επί της έκτασης επέμβασης.

5.2.6.6.38 Η παρακολούθηση και εφαρμογή της παρούσας απόφασης ανατίθεται στο Δασαρχείο Βόλου.

5.2.7 Προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς

5.2.7.1 Να τηρηθούν τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 207789/09-05-2022 έγγραφο της Γενικής Δ/σης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ.:

5.2.7.1.1 Να αναζητηθεί εναλλακτική θέση για τη χωροθέτηση του νέου Υ/Σ Ανύψωσης Τάσης, δεδομένου ότι στη θέση «Ριζόμυλος» θα προκαλέσει άμεση βλάβη και αλλοίωση του άμεσου περιβάλλοντος της Μαγούλας Νικονάνου και της αρχαιολογικής θέσης «Δεξαμενή II», σημαντικών θέσεων της περιοχής της Μαγνησίας. Το ζήτημα επιλύθηκε με την επαναχωροθέτηση του νέου Υ/Σ 33/150 kV και την έγκριση της νέας θέσης με το υπ' αριθ. 224369/20-05-2022 έγγραφο της ΕΦ.Α.ΜΑΓ. του ΥΠ.ΠΟ.Α., το οποίο αναρτήθηκε στο Η.Π.Μ., ως πρόσθετο/διευκρινιστικό στοιχείο, και με το οποίο η ΕΦ.Α.ΜΑΓ. γνωμοδοτεί θετικά, υπό όρους, επί της νέας θέσης του νέου Υ/Σ, του έργου του θέματος.

5.2.7.1.2 Όλες οι σκαπτικές εργασίες να πραγματοποιηθούν με την άμεση και συνεχή επίβλεψη υπαλλήλου της ΕΦ.Α.ΜΑΓ., που θα πρέπει να ειδοποιηθεί εγκαίρως (τουλάχιστον πριν από 7 εργάσιμες ημέρες) από τον ενδιαφερόμενο για την επικείμενη έναρξη των εργασιών.

5.2.7.1.3 Επιτρέπεται η χρήση μηχανικού εκσκαφέα.

5.2.7.1.4 Οι εκσκαφές να γίνουν υποχρεωτικά μέσα στο ωράριο εργασίας του υπαλλήλου της ΕΦ.Α.ΜΑΓ.

5.2.7.1.5 Οι ενδιαφερόμενοι (επιβλέπων μηχανικός, ιδιοκτήτης και κάθε εντεταλμένος στο έργο) έχουν υποχρέωση να διακόψουν αμέσως κάθε εργασία στην περίπτωση που θα αποκαλυφθούν αρχαία και μέχρις ότου η ΕΦ.Α.ΜΑΓ. τελειώσει την έρευνα και ληφθεί απόφαση για τις περαιτέρω ενέργειες.

5.2.7.1.6 Σε περίπτωση που οι ανασκαφές φέρουν στο φως σημαντικές αρχαιότητες υπάρχει το ενδεχόμενο μερικής τροποποίησης του έργου, κατόπιν εγκρίσεως των αρμόδιων Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ.Α.

5.2.7.1.7 Το κόστος σε επιστημονικό και εργατικό προσωπικό της ΕΦ.Α. Μαγνησίας, καθώς και σε απαιτούμενα υλικά ή εργασίες που σχετίζονται με το αρχαιολογικό έργο, τη διενέργεια των επιβλέψεων και των εκσκαφών δοκιμαστικών και των ενδεχόμενων σωστικών ανασκαφών θα βαρύνει, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν. 4858/2021, τις πιστώσεις του έργου.

5.2.7.1.8 Κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως στη φάση της κατασκευής της εσωτερικής οδοποιίας του Νότιου Πολυγώνου, της διάνοιξης των καναλιών καλωδίωσης και του υπόγειου δικτύου διασύνδεσης, καθώς και της εγκατάστασης των Α/Γ Β3, Β4 και Β6 δεν θα απορριφθούν προϊόντα εκσκαφής ή άλλα υλικά στην ευρύτερη περιοχή νοτίως του πολυγώνου. Επίσης, σε περίπτωση τροποποίησης της χάραξης της εξωτερικής οδοποιίας, της εσωτερικής οδοποιίας του Νότιου Πολυγώνου, του δικτύου διασύνδεσης και των πλατωμάτων των Α/Γ θα ζητηθεί εκ νέου η άποψη της ΕΠΣ.

5.2.7.1.9 Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια των εργασιών εντοπιστούν σπήλαια ή παλιοντολογικά κατάλοιπα, οι

υπεύθυνοι οφείλουν να τις διακόψουν αμέσως και να ειδοποιήσουν την ΕΠΣ, προκειμένου να ακολουθήσει έρευνα, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4858/2021 «Κύρωση κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς».

5.2.7.2 Να τηρηθούν τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 14591/17-08-2021 έγγραφο της Δ/σης Χωρικού Σχεδιασμού και Υποδομών του Υπουργείου Τουρισμού: Να τηρηθούν οι απαιτούμενες αποστάσεις, σύμφωνα με τη νομοθεσία (Πίνακας ΣΤ', Παράρτημα ΙΙ του Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τις Α.Π.Ε.).

5.2.8 Λοιπά θέματα που αφορούν στη φάση Κατασκευής

5.2.8.1 Ο Φορέας του έργου θα εκπονήσει γεωφυσική έρευνα και γεωτεχνική/βραχομηχανική προμελέτη θεμελίωσης από την οποία θα επιβεβαιωθεί η καταλληλότητα των εδαφών της περιοχής για τη θεμελίωση των Α/Γ. Πριν την έναρξη κατασκευαστικών εργασιών θα εκπονηθεί γεωτεχνική μελέτη εφαρμογής με τη διενέργεια δοκιμαστικών γεωτρήσεων από τα πορίσματα της οποίας ενδέχεται να κριθεί απαραίτητη η μικρή μετατόπιση της θεμελίωσης ορισμένων Α/Γ του έργου για λόγους ασφαλείας. Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα και με τα πορίσματα της προαναφερθείσας μελέτης, μία τέτοια μετατόπιση θα είναι της τάξης των λίγων μέτρων.

5.2.8.2 Για το σύνολο του έργου και κατά τη φάση κατασκευής να γίνει οριοθέτηση των ζωνών επέμβασης (πλατείες Α/Γ, έργα προσαγωγής, σταθμοί παραγωγής, γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής διασύνδεσης, Κ.Υ.Τ. ανύψωσης τάσης, εργοτάξια, κλπ.), ώστε οι όποιες εκσκαφές θεμελίων και τεχνικών έργων που θα πραγματοποιηθούν να περιορισθούν στις απολύτως αναγκαίες, και να αποφευχθούν οι άσκοπες διανοίξεις, εκχερσώσεις και αποψιλώσεις.

5.2.8.3 Οι εργασίες εκσκαφών κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων να γίνεται με τον ηπιότερο δυνατό τρόπο.

5.2.8.4 Να ληφθεί μέριμνα κατά την υλοποίηση του έργου για την αποφυγή φθοράς σε υφιστάμενες υποδομές της ευρύτερης περιοχής. Σε περίπτωση που απαιτείται στο πλαίσιο του έργου τροποποίηση υφιστάμενων υποδομών ή οποιουδήποτε είδους επέμβαση σ' αυτές, αυτή να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων για τις υποδομές φορέων, ώστε να εξασφαλίζεται η ικανοποιητική λειτουργία τους. Σε περίπτωση που οποιεσδήποτε υποδομές υποστούν δυσμενείς επιπτώσεις από δραστηριότητες σχετιζόμενες με το έργο, ο Φορέας του έργου έχει την ευθύνη αποκατάστασής τους το ταχύτερο δυνατόν, με δικές του δαπάνες και ενέργειες και σύμφωνα με τους όρους που θέτει ο αρμόδιος Φορέας των υποδομών. Σε περίπτωση που η αποκατάσταση ενός έργου υποδομής θα πρέπει να υλοποιηθεί με μέριμνα του αρμόδιου γι' αυτό φορέα, ο Φορέας του έργου υποχρεούται να εξασφαλίσει τη σχετική χρηματοδότηση.

5.2.8.5 Κατά τη διάρκεια κατασκευής και λειτουργίας του έργου να μην παρεμποδίζεται η οδική συγκοινωνία μεταξύ κατοικημένων περιοχών, καθώς και τυχόν υφιστάμενη πρόσβαση προς θέσεις νομίμως διεξαγόμενων δραστηριοτήτων.

5.2.8.6 Η διέλευση φορτηγών απασχολούμενων στο έργο από οικισμούς να γίνεται εκτός των ωρών κοινής ησυχίας.

5.2.8.7 Να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση σε ικανοποιητικό επίπεδο και τη μη σημαντική όχληση άλλων παραγωγικών

δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου, όπως η κτηνοτροφία ή η γεωργία.

5.2.8.8 Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των διερχόμενων από την περιοχή του έργου από κινδύνους που τυχόν προκύψουν από εργασίες εκτελούμενες στο πλαίσιο του ή από τη λειτουργία του, όπως: προειδοποιητικές πινακίδες, περίφραξη των Υ/Σ ανύψωσης τάσης, περιορισμός της πρόσβασης του κοινού σε τμήματα του έργου αυξημένης επικινδυνότητας.

5.2.8.9 Οι οδοί πρόσβασης, που προβλέπονται για την εξυπηρέτηση του έργου, θα κατασκευαστούν σύμφωνα με τις προδιαγραφές των σχετικών μελετών ανά κατηγορία οδοποιίας. Ειδικότερα, το πλάτος των δρόμων του οδικού δικτύου σε δασική έκταση (π.χ. πρόσβασης και εσωτερικό του Α.Σ.Π.Η.Ε.) δε θα υπερβαίνει σε καμία περίπτωση τα δέκα (10) μέτρα.

5.2.8.10 Οι οδοί πρόσβασης μετά τη διάνοιξή τους θα διατηρηθούν σε κοινή χρήση προκειμένου να συντηρείται το εν λόγω δίκτυο.

5.2.8.11 Τα έργα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας από τις μονάδες παραγωγής του έργου μέχρι τον υφιστάμενο δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (Γ.Μ., Υ/Σ και συνδέσεις με υφιστάμενες Γ.Μ. / Γ.Μ. Υψηλής Τάσης) να κατασκευασθούν σύμφωνα με τις υποδείξεις του Φορέα Διαχείρισης του Ε.Σ.Μ.Η.Ε.

5.2.8.12 Η κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων (οικίσκος ελέγχου, κλπ.) να γίνει με τέτοια υλικά και με τέτοιο τρόπο, ώστε να εντάσσονται αρμονικά στο φυσικό περιβάλλον και στην αρχιτεκτονική της περιοχής.

5.2.8.13 Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης χωματουργικών εργασιών για τη διαμόρφωση των εκτάσεων του έργου, το στρώμα του εδάφους που περιέχει τη φυτική γη να συλλέγεται σε σωρούς και να φυλάσσεται ξεχωριστά, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί στις εργασίες αποκατάστασης του περιβάλλοντος. Οι προσωρινοί σωροί να διαμορφωθούν και προστατευθούν κατάλληλα προς αποφυγή εκπομπής σκόνης και απόπλυσης / παράσυρσης από όμβριες απορροές.

5.2.8.14 Η μεταφορά των πάσης φύσεως πλεοναζόντων υλικών από τα μέτωπα εκτέλεσης εργασιών προς τις θέσεις προσωρινής απόθεσής τους, εντός των γηπέδων εργοταξιακών εγκαταστάσεων, να ολοκληρώνεται εντός τριμήνου από το πέρας των εργασιών.

5.2.8.15 Στις εκτάσεις που θα φυτευτούν θα πρέπει να προβλεφθεί κατάλληλη περίφραξη για την προστασία (από τη βόσκηση) της βλάστησης που θα δημιουργηθεί με τις φυτοτεχνικές εργασίες.

5.2.8.16 Για την ελαχιστοποίηση της φωτορρύπανσης στην περιοχή του έργου, ο νυκτερινός φωτισμός των χώρων του κατά την κατασκευή και λειτουργία του να περιορίζεται στον απολύτως απαραίτητο για την εκτέλεση εργασιών ή την επίβλεψή του, ενώ τα λοιπά τμήματά του θα φωτίζονται μόνο στα σημεία που απαιτείται η επισήμανση κινδύνου για την ασφάλεια ανθρώπων.

5.2.8.17 Οι εγκαταστάσεις ηλεκτροπαραγωγής πρέπει να διαθέτουν τα απαραίτητα μέτρα ηλεκτρικής προστασίας και απομόνωσης.

5.2.8.18 Η εγκατάσταση στην περιοχή, του κυρίου υλοποίησης του έργου, εφ' όσον πρόκειται για περιοχή δασικού χαρακτήρα που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 14 του Ν. 998/79 ή από κυρωμένους δασικούς χάρτες, θα γίνει υπό την εποπτεία και τις εντολές των αρμοδίων Δασικών

Υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη τα αναφερόμενα στην παρούσα Απόφαση καθώς και στην Υ.Α. 15277/09-04-2012 (Β' 1077).

5.2.8.19 Να γίνει πρόβλεψη λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων προστασίας των εργαζόμενων ή των επισκεπτών της περιοχής του έργου. Απαιτείται επ' αυτού όπως τοποθετηθούν καλαίσθητες πινακίδες προειδοποίησης πιθανών κινδύνων που τυχόν διατρέχουν οι προαναφερόμενοι, σε κατάλληλες θέσεις.

5.2.8.20 Να γίνει αποκατάσταση της βλάστησης και του τοπίου των χώρων επέμβασης, συμπεριλαμβανομένων των πρανών των διανοιχθέντων δρόμων. Τα είδη φυτών που θα χρησιμοποιηθούν να είναι αυτόχθονα και να μην είναι ξένα προς τη φυσική φυτοκοινωνία της περιοχής. Οι εργασίες φύτευσης να αρχίζουν αμέσως σε κάθε τμήμα στο οποίο έχουν περατωθεί οι χωματουργικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες. Ειδικότερα θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν οι χωματουργικές επεμβάσεις και να διατηρηθούν σημαντικές επιφάνειες με φυτοκάλυψη χαμηλού ύψους στο χώρο των πολυγώνων του Α.Σ.Π.Η.Ε.

5.2.8.21 Ύπαρξη απορροφητικών υλικών (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες μέσω των οποίων θα επιδιώκεται η προσρόφηση και κατά συνέπεια συγκράτηση των διαρρεόντων καυσίμων και λιπαντικών. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά αυτά υλικά θα πρέπει να συλλέγονται προσεκτικά και να διαχειρίζονται ως επικίνδυνα απόβλητα.

5.2.8.22 Να γίνεται έλεγχος κατά τακτά χρονικά διαστήματα των αποθηκευμένων απορροφητικών υλικών, μήπως έχουν από κάποιο αστάθμητο παράγοντα προσροφήσει αυξημένα ποσοστά υγρασίας (π.χ. από διαρροή νερού) οπότε και θα έχουν μειωμένη έως και μηδαμινή αποτελεσματικότητα σε περίπτωση χρήσης τους. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να αντικαθίστανται το ταχύτερο δυνατό.

5.3 Φάση λειτουργίας

5.3.1 Γενικές ρυθμίσεις

5.3.1.1 Να τηρούνται οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις που προκύπτουν από την υφιστάμενη περιβαλλοντική νομοθεσία.

5.3.1.2 Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα όπως τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων, περίφραξη τμημάτων του έργου αυξημένης επικινδυνότητας κ.λπ., για την αποφυγή ατυχημάτων, για την προστασία των εργαζομένων στην περιοχή ή των διερχομένων από αυτή από τους κινδύνους που θα δημιουργηθούν από τη λειτουργία του έργου.

5.3.1.3 Κατά τη λειτουργία του έργου πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα πυροπροστασίας για την περίπτωση πυρκαγιάς και για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου μετάδοσης της σε παρακείμενες περιοχές. Ο τρόπος οργάνωσης της αντιπυρικής προστασίας να ελεγχθεί και να εγκριθεί από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία.

5.3.2 Χρήση φυσικών πόρων και εξοικονόμησης ενέργειας

5.3.2.1 Οι ανάγκες σε νερό κατά την λειτουργία του έργου περιορίζονται για τις χρήσεις υγιεινής του προσωπικού και εξασφαλίζονται μέσω δεξαμενών νερών.

5.3.2.2 Σε περίπτωση που προκύψει ανάγκη υδροληψίας, ο Φορέας του έργου οφείλει πριν να ενημερώσει άμεσα τις καθ' ύλην αρμόδιες αρχές.

5.3.3 Διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων

5.3.3.1 Ισχύουν τα αναφερόμενα στα κεφάλαια παρ. 5.2.2 και 5.2.3 της παρούσας Απόφασης.

5.3.3.2 Η συλλογή και μεταφορά των αστικών στερεών αποβλήτων από τη λειτουργία του έργου θα πραγματοποιείται είτε με ίδια μέσα του φορέα λειτουργίας είτε σε συνεργασία με τον οικείο Δήμο.

5.3.3.3 Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να τηρούνται οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με τη διαλογή στην πηγή των τεσσάρων ρευμάτων (γυαλί, πλαστικό, μέταλλα, χαρτί), των υλικών συσκευασίας, των βιοαποβλήτων (υπολείμματα τροφίμων και απόβλητα εργασιών πρασίνου) και λοιπών ρευμάτων ανακύκλωσης.

5.3.3.4 Απόβλητα που υπόκεινται σε ειδικές απαιτήσεις συλλογής και διάθεσης (π.χ. Απόβλητα Ηλεκτρικών Στηλών και Συσσωρευτών, Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού, ελαστικά οχημάτων ή αεροσκαφών, κ.α.) θα συλλέγονται χωριστά και θα διατίθενται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές διατάξεις.

5.3.3.5 Ο Φορέας του έργου θα πρέπει: α) να αναλάβει ειδική μέριμνα για την εφαρμογή των πρακτικών διαλογής στην πηγή, ορθής συλλογής και μεταφοράς των αποβλήτων από όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται εντός του έργου κατόπιν σχετικής σύμβασης, και β) να υποβάλλει ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Αποβλήτων (Η.Μ.Α.) (<http://wrm.ypeka.gr>) την ετήσια Έκθεση Αποβλήτων, κάθε έτους, μέχρι το τέλος του μήνα Μαρτίου του επόμενου έτους.

5.3.4 Περιορισμός εκπομπών στην ατμόσφαιρα, των δονήσεων, του θορύβου και της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.

Για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα, των δονήσεων, του θορύβου και της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας από την εκτέλεση κατασκευαστικής φύσεως εργασιών κατά τη φάση λειτουργίας του έργου, όπως οι εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης τμημάτων του, ισχύουν οι όροι που έχουν ήδη παρουσιαστεί ανωτέρω στην παρούσα Απόφαση.

5.3.5 Περιορισμός των επιπτώσεων στο φυσικό περιβάλλον και στη χλωρίδα, πανίδα της περιοχής

5.3.5.1 Να υλοποιείται κατάλληλη καλλιεργητική φροντίδα, άρδευση και συντήρηση των φυτεύσεων, καθώς και αντικατάσταση των αποτυχημένων φυτεύσεων σε εφαρμογή μελέτης φυτοτεχνικής αποκατάστασης.

5.3.5.2 Να διενεργείται τακτικός έλεγχος στους χώρους του Α.Σ.Π.Η.Ε. και να απομακρύνονται τυχόν νεκρά ζώα, η παρουσία των οποίων θα μπορούσε να προσελκύσει πτωματοφάγα αρπακτικά πτηνά.

5.3.5.3 Για την αντιμετώπιση πιθανών περιστατικών προσκρούσεων και θανάτων πουλιών ιδιαίτερα αρπακτικών στις νέες εναέριες γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης να εφαρμοστούν ειδικές σημάνσεις επί των Γ.Μ.Υ.Τ.

5.3.5.4 Ο νυκτερινός φωτισμός του έργου να περιορίζεται στον απολύτως απαραίτητο για τον έλεγχο και την επίβλεψη των εγκαταστάσεων του, καθώς και για την επισήμανση κινδύνου για την ασφάλεια ανθρώπων, προκειμένου να περιοριστεί η όχληση στην πανίδα και ορνιθοπανίδα.

5.3.6 Λοιπά θέματα που αφορούν στη φάση λειτουργίας

5.3.6.1 Οι κτιριακές εγκαταστάσεις των έργων, να διαθέτουν κατάλληλου ύψους περιμετρική περίφραξη, με ασφαλιζόμενη είσοδο, προκειμένου να αποτρέπεται η πρόσβαση αναρμόδιων ατόμων καθώς και ζώων εντός του γηπέδου της.

5.3.6.2 Να τηρηθούν τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. Κ.Γ./Δ3/Δ 27841/12-08-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/76245/5081/12-08-2021) έγγραφο της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Συγκεκριμένα:

5.3.6.2.1 Για την ημερήσια σήμανση απαιτείται βαφή του πύργου (τουλάχιστον κατά τα άνω 2/3 του ύψους του) της ατράκτου (νασέλλας) και των πτερυγίων κάθε ανεμογεννήτριας με λευκό χρώμα.

Για τη νυχτερινή σήμανση, στην άτρακτο (νασέλλα), των υπ' αριθ. Α/Γ1, Α/Γ2, Α/Γ5, Α/Γ6, Α/Γ8, Α/Γ12, Α/Γ14 και Α/Γ15 Α/Γ, να τοποθετηθούν από δύο (2) αναλάμποντες ερυθροί φανοί Μέσης Φωτεινής Έντασης (ΜΦΕ), (Medium-intensity Type B) οι οποίοι θα εκπέμπουν αναλαμπές ερυθρού φωτός με συχνότητα μεταξύ 20 και 60 αναλαμπών ανά λεπτό και έντασης 2.000 ($\pm$ 25%) cd στο ερυθρό φως. Ο δεύτερος φανός θα τίθεται αυτόματα σε λειτουργία ως εναλλακτικός σε περίπτωση βλάβης του πρώτου. Η τοποθέτηση των φανών θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε η φωτεινή δέσμη του ενός φανού να μην παρεμποδίζεται από την ύπαρξη του άλλου φανού.

Επιπρόσθετα, στο ενδιάμεσο επίπεδο που περνάει από το μέσον του ύψους πύργου των εν λόγω Α/Γ και σε ίσες μεταξύ τους αποστάσεις, θα πρέπει να τοποθετηθούν τουλάχιστον τρεις (3) αναλάμποντες ερυθροί φανοί Χαμηλής Φωτεινής Έντασης Type E (Low Intensity Type E) φωτεινής έντασης 32cd οι οποίοι θα αναβοσβύνουν συγχρονισμένα με εκείνους της νασέλλας. Οι φανοί θα πρέπει να είναι τόσοι, ώστε ένας πιλότος που προσεγγίζει από οποιαδήποτε κατεύθυνση να βλέπει τουλάχιστον δύο φανούς.

5.3.6.2.2 Το σύνολο των φανών της νυχτερινής σήμανσης, που αναφέρθηκαν ανωτέρω, θα πρέπει να αναβοσβήνουν ταυτόχρονα και επίσης να ληφθεί μέριμνα ώστε να λειτουργούν αυτόματα μέσω φωτοκύτταρου κατά τη διάρκεια της νύχτας, του λυκαυγούς και του λυκόφωτος, καθώς και σε συνθήκες περιορισμένης ορατότητας. Το φωτοκύτταρο θα είναι στραμμένο προς Βορρά και κατάλληλα τοποθετημένο ώστε να μην επηρεάζεται από τεχνητό φωτισμό.

5.3.6.2.3 Σε περίπτωση βλάβης των φανών θα πρέπει να γίνουν άμεσα ενέργειες για την επισκευή και αποκατάσταση της κανονικής λειτουργίας τους.

5.3.6.2.4 Εφόσον ο Φορέας του έργου τύχει της σχετικής αδειοδότησης και μετά την υλοποίηση της ανωτέρω εγκατάστασης, υποχρεούται να γνωρίσει στην Υ.Π.Α τα οριστικά στοιχεία της εγκατάστασης: ακριβής αριθμός Α/Γ, γεωγραφικές συντεταγμένες σε WGS 84 (φ, λ) των θέσεων εγκατάστασης των Α/Γ, ύψος πύργου, διάμετρος ρότορα και απόλυτο υψόμετρο (σε μέτρα από Μέση Στάθμη Θάλασσας) του εδάφους στη θέση εγκατάστασης της κάθε Α/Γ.

5.3.6.2.5 Εφόσον, προκύψει ανάγκη από μέρος του Φορέα του έργου: α) διαφοροποίησης των στοιχείων θέσεως οποιουδήποτε εκ των Α/Γ (κατάργηση ή προσθήκη ή μετάθεση μεγαλύτερη των 30 m), ή/και β) αύξησης του ύψους της Α/Γ (ύψος πύργου ή/και πτερυγίου ρότορα) μεγαλύτερη των 5 m από το εγκεκριμένο, απαιτείται εκ νέου γνωμοδότηση της Υ.Π.Α.

5.3.6.3 Τυχόν επηρεασμός του ραδιοβοηθήματος VOR (STV) Στεφανοβικείου με βάση τις προβλέψεις του ICAO Doc 015 καθώς οι Α/Γ του Α.Σ.Π.Η.Ε. απέχουν απόσταση μικρότερη των 15 km από αυτό, θα πρέπει να εξεταστεί από την αρμόδια μονάδα του Γ.Ε.Σ. [Η υπ' αριθ. Φ.114.1/2511/419590/Σ.8308/25-10-2021 γνωμοδότηση του Γ' Κλάδου/Διεύθυνση Γ2 του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, με την οποία επιβλήθηκαν όροι και προϋποθέσεις, εκδόθηκε έπειτα από την υπ' αριθ. Κ.Γ./Δ3/Δ 27841/12-08-2021 (ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/76245/5081/12-08-2021) γνωμοδότηση της Υ.Π.Α.].

5.3.6.4 Να τηρούνται τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. Φ.114.1/2511/419590/Σ.8308/25-10-2021 έγγραφο του Γ' Κλάδου/ Διεύθυνση Γ2 του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, συγκεκριμένα:

5.3.6.4.1 Εφ' όσον κατά τη λειτουργία του Α.Σ.Π.Η.Ε. εμφανισθούν προβλήματα στα συστήματα-διαδικασίες των Ε.Δ., να διακοπεί αμέσως η λειτουργία του.

5.3.6.4.2 Να τηρούνται για λόγους ασφαλείας πτήσεων τα προβλεπόμενα περί ημερήσιας σήμανσης και νυχτερινής φωτισήμανσης όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στο ANNEX 14 (ICAO), chapter 6, eight edition, July 2018.

5.3.6.4.3 Για κάθε νέα διάνοιξη ή διαπλάτυνση ή επέκταση των καθοριζόμενων απαιτείται η έγκριση της αρμόδιας στρατιωτικής αρχής.

5.3.6.4.4 Να ενημερώνεται το Γ.Ε.Α., πριν την έναρξη των εργασιών εγκατάστασης του Α.Σ.Π.Η.Ε., προκειμένου να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση των αρμόδιων Φορέων για την ενημέρωση χαρτών, με σκοπό την ασφάλεια της αεροπλοΐας.

5.3.6.4.5 Να γίνεται έγκαιρη ενημέρωση της Στρατιωτικής Υπηρεσίας για την έναρξη των εργασιών, την εκτέλεσή τους, εντός της καθορισμένης περιοχής, καθώς και για την ολοκλήρωσή τους. Επιπρόσθετα, να πραγματοποιείται άμεση αποκατάσταση οποιασδήποτε βλάβης ή φθοράς προκληθεί στις εγκαταστάσεις, υποδομές και μέσα της Στρατιωτικής Υπηρεσίας, κατά την εκτέλεση των εργασιών και την ανάληψη του σχετικού κόστους, το οποίο θα καθορισθεί από αυτή.

5.3.6.4.6 Να μην καταστραφούν τα τυχόν υπάρχοντα τριγωνομετρικά σημεία της Γ.Υ.Σ.

5.3.6.4.7 Σύμφωνα με τον Ν. 4427/2016 (άρθρο 50, τμήμα Δ', παρ. β), η δυνατότητα εγκατάστασης του Α.Σ.Π.Η.Ε., αναφορικά με τις πιθανές επιπτώσεις κατά την κατασκευή ή/και λειτουργία του στις στρατιωτικές ενόργανες διαδικασίες προσέγγισης πτητικών μέσων (άφιξης-αναχώρησης-κράτησης αεροσκαφών) και τροχιών κύκλων αεροδρομίων, για πολιτικά και στρατιωτικά αεροσκάφη σε πολιτικά και στρατιωτικά αεροδρόμια, εξετάζεται από τη Δ/ση Διευθέτησης Ροής Εναέριας Κυκλοφορίας &

Διαχείρισης Εναέριου Χώρου της Υπηρεσίας Πολιτικής Υπηρεσίας (Υ.Π.Α.).

5.3.6.5 Αποκατάσταση, μερική ή σταδιακή ή οριστική παύση λειτουργίας του έργου

Αποκατάσταση, μερική ή σταδιακή ή οριστική παύση λειτουργίας του έργου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 26 του Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε. (Κ.Υ.Α. 49828/2008) και στον νόμο των Α.Π.Ε. (άρθρο 8, παρ. 7 του Ν. 3468/2006, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 3851/2010): Μετά την οριστική παύση λειτουργίας του έργου, ο κύριός του οφείλει να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος της περιοχής επέμβασης και την απομάκρυνση όλων των στοιχείων του έργου, που ενδέχεται να προκαλέσουν βλάβη στο περιβάλλον ή να αποτελέσουν κίνδυνο για τη δημόσια ασφάλεια (έλαια, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, εξαρτήματα Α/Γ, κ.λπ.). Για το σκοπό αυτό, ο κύριος του έργου οφείλει να υποβάλει προς έγκριση, έξι (6) μήνες προ του εκτιμώμενου χρόνου παύσης της λειτουργίας του έργου ή υποέργου του, στην αρμόδια περιβαλλοντική Αρχή, Τεχνική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΤΕ.ΠΕ.Μ.) στην οποία θα εξειδικεύονται τα σχετικά με τις εργασίες αποκατάστασης θέματα, μετά την πλήρη παύση του έργου. Ειδικότερα στην ΤΕ.ΠΕ.Μ. θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

5.3.6.5.1 Αναλυτική περιγραφή του τρόπου με τον οποίο θα αποξηλωθούν όλες οι κατασκευές που χρησιμοποιούνταν για την λειτουργία του έργου (ανεμογεννήτριες, πλατείες Α/Γ ή άλλες υποδομές) και της αποξήλωσης του χρησιμοποιούμενου ηλεκτρολογικού και μηχανολογικού εξοπλισμού.

5.3.6.5.2 Καταγραφή των αποβλήτων (είδος - ποσότητες) που αναμένεται να προκύψουν κατά τις εργασίες απεγκατάστασης (αποσυναρμολόγηση Α/Γ, αποξήλωση Η/Μ εγκαταστάσεων, κ.α.) και σαφής καθορισμός του τρόπου διαχείρισης και διάθεσής τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

5.3.6.5.3 Εντοπισμός τυχόν ρύπανσης που έχει προκληθεί, από τη λειτουργία της εγκατάστασης, στο περιβάλλον (υπόγεια ύδατα, κλπ.).

5.3.6.5.4 Σε περίπτωση που η εγκατάσταση έχει προκαλέσει σημαντική ρύπανση, ο Φορέας του έργου θα πρέπει να περιγράψει τα απαραίτητα μέτρα, με στόχο την απομάκρυνση, τον έλεγχο, τη συγκράτηση ή τη μείωση των σχετικών ουσιών, ούτως ώστε ο χώρος, να μην θέτει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

5.3.6.5.5 Υπολογισμός κόστους αποκατάστασης του έργου, κατόπιν μελέτης από τον φορέα του έργου.

5.3.6.5.6 Ο Φορέας του έργου οφείλει να αποκαταστήσει τους χώρους (επέμβασης) του έργου του σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην εγκεκριμένη για το σκοπό αυτό ΤΕ.ΠΕ.Μ. και στη σχετική κείμενη νομοθεσία.

5.3.6.5.7 Δεν θα χρησιμοποιηθεί γη υψηλής παραγωγικότητας ως δανειοθάλαμος ή αποθεσιοθάλαμος κατά τη φάση παροπλισμού του έργου και αποκαθήλωσης των Α/Γ.

5.3.7 Έκτακτα περιστατικά ρύπανσης ή υποβάθμισης του περιβάλλοντος

Εφαρμόζονται οι διατάξεις του Ν. 4042/2012, και συγκεκριμένα οι διατάξεις της Ενότητας Α' «Ποινική Προστασία του Περιβάλλοντος», καθώς και τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 148/2009 (Α' 190), όπως εκάστοτε ισχύουν.

5.3.8 Πρόγραμμα παρακολούθησης και εκθέσεις

5.3.8.1 Ο Φορέας του έργου οφείλει να παρακολουθεί συστηματικά την καλή κατάσταση του έργου από πλευράς ευστάθειας, δομικής ακεραιότητας και φαινομένων γεωτεχνικής φύσεως, χρησιμοποιώντας κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να τηρούνται κατ' ελάχιστον τα προβλεπόμενα από το Σχέδιο Παρακολούθησης της Λειτουργίας και Συντήρησης (Σ.Π.Λ.Σ.), με χρήση των σχετικών μόνιμων διατάξεων παρακολούθησης, αλλά και όποιων άλλων κατάλληλων μέσων και διαδικασιών κριθούν απαραίτητα με βάση την εκάστοτε αντιμετωπιζόμενη κατάσταση.

5.3.8.2 Να ελέγχεται συστηματικά η καλή λειτουργική κατάσταση των έργων και να αντιμετωπίζονται το ταχύτερο δυνατόν τυχόν δυσλειτουργίες ή φθορές του που ενδέχεται να επιφέρουν δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον. Σε περίπτωση εμφάνισης δυσλειτουργίας με δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις να ενημερώνεται το ταχύτερο δυνατόν και εγγράφως το Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας της Π.Ε. Μαγνησίας με αναφορά του είδους της βλάβης, του χρόνου εμφάνισής της, των μέτρων που ελήφθησαν για την αποκατάσταση αυτής και του περιβάλλοντος, και του χρόνου αποκατάστασης.

5.3.8.3 Το πρόγραμμα παρακολούθησης για τη φάση κατασκευής των έργων οφείλει να συμπεριλαμβάνει παρακολούθηση:

5.3.8.3.1 Της διαχείρισης των υλικών που προκύπτουν από τις εργασίες εκσκαφής των έργων.

5.3.8.3.2 Της ευστάθειας των υψηλών πρανών των έργων.

5.3.8.3.3 Των Αποψιλώσεων εκτελούμενων για τις ανάγκες κατασκευής των έργων.

5.3.8.3.4 Της τήρησης των μέτρων που αφορούν στον περιορισμό της εκπεμπόμενης σκόνης κα σωματιδιακών ρύπων (διαβροχή υλικών, γυμνών επιφανειών και μεταφερόμενων προϊόντων εκσκαφών και υλικών, κάλυψη βαρέων οχημάτων, πλύσιμο τροχών φορτηγών πριν την έξοδο από τα εργοτάξια).

5.3.8.3.5 Των εκπομπών θορύβου με μέτρηση στάθμης θορύβου περιμετρικά των μετώπων κατασκευής.

5.3.8.3.6 Των δονήσεων από κατασκευαστικές εργασίες.

5.3.8.3.7 Της οργάνωσης αντιτυρικής προστασίας στα εργοτάξια και της εφαρμογής της.

5.3.8.3.8 Της διαχείρισης αποβλήτων (αστικού τύπου, επικίνδυνα, κλπ.).

5.3.8.3.9 Της εξέλιξης εργασιών αποκατάστασης.

5.3.8.4 Το πρόγραμμα παρακολούθησης για τη φάση λειτουργίας του έργου οφείλει να συμπεριλαμβάνει παρακολούθηση:

5.3.8.4.1 Της διαχείρισης αποβλήτων (αστικού τύπου, απόβλητα έλαια και λοιπά επικίνδυνα απόβλητα, κλπ.).

5.3.8.4.2 Της εξέλιξης εργασιών αποκατάστασης.

5.3.8.4.3 Των επιπέδων ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας κατά μήκος της Γραμμής Υπερυψηλής Τάσης (ΓΜΥΥΤ) και στο Κ.Υ.Τ. Υπερυψηλής τάσης του έργου.

5.3.8.5 Να τηρηθούν οι περιβαλλοντικοί όροι που προτείνονται στη Μ.Π.Ε. που συνοδεύει την παρούσα Απόφαση, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τους όρους αυτής.

6. ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Ο. – ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΝΕΩΣΗ / ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ

- 6.1** Η παρούσα Απόφαση ισχύει για δεκαπέντε (15) έτη από την έκδοσή της, εφόσον δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων εκδόθηκε και με την προϋπόθεση ότι οι όροι αυτής θα τηρούνται με ακρίβεια.
- 6.2** Σε περίπτωση που ο Φορέας του έργου επιθυμεί τη συνέχιση της λειτουργίας του και μετά την ημερομηνία λήξης της ισχύος της παρούσας Απόφασης, οφείλει να εκκινήσει τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν από την παρέλευσή της τη διαδικασία ανανέωσης των περιβαλλοντικών όρων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του Ν. 4014/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
- 6.3** Η παρούσα Απόφαση εξακολουθεί να ισχύει προσωρινά και μετά τη λήξη της, μέχρι την έκδοση νέας ανανεωμένης ή τροποποιημένης Απόφασης, εφόσον όμως ο Φορέας του έργου αιτηθεί εγκαίρως την ανανέωση ή τροποποίησή της τουλάχιστον δύο μήνες πριν από τη λήξη της, υποβάλλοντας προς τούτο τα εκάστοτε απαιτούμενα δικαιολογητικά.
- 6.4** Για τον εκσυγχρονισμό, βελτίωση, επέκταση ή τροποποίηση της δραστηριότητας, όπως αυτή περιγράφεται στη Μ.Π.Ε. και υλοποιείται με τους όρους και περιορισμούς της παρούσας Απόφασης, απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας τροποποίησης της Α.Ε.Π.Ο., σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 4014/2011, και το άρθρο 7 της Κ.Υ.Α. 167563/2013 (Β' 964), όπως ισχύουν.
- 6.5** Κάθε όρος της παρούσας Απόφασης δύναται να τροποποιηθεί, εφόσον κατά την κατασκευή ή λειτουργία του έργου προκύπτει ότι δεν προστατεύεται επαρκώς το περιβάλλον. Οι όροι της παρούσας επανεξετάζονται και, όπου απαιτείται αναπροσαρμόζονται από την αρμόδια περιβαλλοντική αρχή, τουλάχιστον στις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α)** όταν η ρύπανση από την εγκατάσταση είναι τέτοια ώστε να πρέπει να αναθεωρηθούν οι ισχύουσες οριακές τιμές εκπομπών της παρούσας ή να περιληφθούν σε αυτήν νέες οριακές τιμές εκπομπών,
- β)** όταν η ασφάλεια της εγκατάστασης απαιτεί την εφαρμογή άλλων τεχνικών.
- 6.6** Σε περίπτωση διαφοροποίησης του σχεδιασμού του έργου προς συμμόρφωση με την παρούσα Απόφαση, σε στάδια της τεχνικής μελέτης που έπονται της έκδοσής της, ο Φορέας του έργου δύναται, πριν από την έναρξη της υλοποίησής του, να υποβάλλει Φάκελο Συμμόρφωσης Τελικού Σχεδιασμού, κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 7 του Ν. 4014/2011, και το άρθρο 8 της Κ.Υ.Α. 167563/2013, όπως ισχύουν.
- 6.7** Σε περίπτωση που από τις τακτικές και έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διαπιστωθούν σοβαρά προβλήματα υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή αν παρατηρηθούν επιπτώσεις στο περιβάλλον που δεν είχαν προβλεφθεί από τη Μ.Π.Ε. που συνοδεύει την παρούσα Απόφαση, επιβάλλονται πρόσθετοι περιβαλλοντικοί όροι ή τροποποιούνται οι όροι αυτής, όπως προβλέπεται στην παρ. 9 του άρθρου 2 του Ν. 4014/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 του ίδιου νόμου, όπως εκάστοτε ισχύει.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Να τηρηθούν τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 32094/30-12-2022 έγγραφο του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., και ειδικότερα:

- 7.1** Βαφή ενός πτερυγίου της ανεμογεννήτριας με μαύρο χρώμα, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό και επιτρέπεται από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας.

7.2 Συστήματα αποτροπής προσκρούσεων:

Κατά τη φάση εγκατάστασης και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του Α.Σ.Π.Η.Ε. να εγκατασταθεί σύστημα αποτροπής προσκρούσεων πτηνών και αυτοματοποιημένης παύσης Α/Γ σε επιλεγμένες Α/Γ του Α.Σ.Π.Η.Ε. (Α/Γ1, Α/Γ2, Α/Γ3, Α/Γ4, Α/Γ5, Α/Γ6, Α/Γ7, Α/Γ8, Α/Γ9, Α/Γ11, Α/Γ12, Α/Γ14). Το σύστημα θα πρέπει να καλύπτει με βάση τις τεχνικές του προδιαγραφές κατ' ελάχιστο τη δραστηριότητα μεγάλου μεγέθους αρπακτικών (Φιδαιτός, Σφηκιάρης κλπ) και πτωματοφάγων, σε απόσταση άνω των 500 μέτρων. Δεδομένων πιθανών τεχνικών δυσκολιών που μπορεί να προκύψουν, αλλά και απαιτήσεων ρύθμισης που τα συγκεκριμένα συστήματα έχουν, με βάση τα χαρακτηριστικά της περιοχής που εγκαθίστανται αλλά και των ειδών της ορνιθοπανίδας της κάθε περιοχής, θα πρέπει να υπάρξει μια περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας αυτών (τουλάχιστον δύο μηνών) που η λειτουργία τους θα ελέγχεται από παρατηρητές πεδίου (δασολόγους, βιολόγους ή περιβαλλοντολόγους ορνιθολόγους, ή άλλης σχετικής ειδικότητας με αποδεδειγμένη γνώση στην αναγνώριση της ορνιθοπανίδας) που θα βρίσκονται στην περιοχή του έργου κατά την διάρκεια της ημέρας και θα μπορούν να σταματήσουν χειροκίνητα την λειτουργία της ανεμογεννήτριας εάν το αυτοματοποιημένο σύστημα δεν το κάνει. Τα αποτελέσματα (δεδομένα) των καταγραφών και ενεργειών του συστήματος θα αναλύονται (και θα αξιολογούνται) σε Ετήσιες Εκθέσεις που θα ενσωματώνονται στις Αναφορές Παρακολούθησης που θα υποβάλλονται Δ/νσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ και στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας, ενώ θα παρέχεται στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας πρόσβαση στα πρωτογενή δεδομένα που θα καταγράφονται από το σύστημα.

7.3 Παύση λειτουργίας του συνόλου των Α/Γ σε συνθήκες έντονης βροχής ή/και βαριάς νέφωσης ή εναλλακτικά τοποθέτηση υπερύθρων καμερών αποφυγής, σε επιλεγμένες θέσεις και στα δύο πολύγωνα. Το μέτρο κρίνεται απαραίτητο στο ενδεχόμενο συνθηκών χαμηλής ορατότητας στην περιοχή του έργου. Οι κάμερες υπερύθρων μπορούν να συνδράμουν τα λοιπά αυτοματοποιημένα συστήματα αποτροπής πρόσκρουσης ώστε να λειτουργήσουν αποτελεσματικά. Θα πρέπει να κοινοποιούνται στην αδειοδοτούσα υπηρεσία και στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας τριμηνιαίες αναφορές με τις επικρατούσες κλιματολογικές συνθήκες και τις αντίστοιχες περιόδους παύσης λειτουργίας των Α/Γ.

7.4 Δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν στην οποιαδήποτε εγκατάσταση πλεγματικές κατασκευές που δίνουν την δυνατότητα στα πουλιά να κάθονται ή να συγκεντρώνονται σε αυτές.

7.5 Ο νυκτερινός φωτισμός του έργου (πέραν της σήμανσης των Α/Γ), δηλαδή του κτιρίου ελέγχου, κλπ., να ελαχιστοποιηθεί και να περιοριστεί στον απολύτως αναγκαίο για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και για την επισήμανση κινδύνων για την ασφάλεια του κοινού, ώστε να περιορίζονται οι επιπτώσεις στην πανίδα και ορνιθοπανίδα της περιοχής. Επίσης να χρησιμοποιείται φωτισμός που δεν προσελκύει έντομα, ώστε να μην προσελκύνονται νυχτερίδες. Ο σταθερός φωτισμός των ανεμογεννητριών θα πρέπει να αποφεύγεται. Αν αυτό είναι αναπόφευκτο, θα μπορούσε να εξεταστεί η περίπτωση του άσπρου στροβοσκοπικού φωτισμού που αναβοσβήνει, ως λιγότερο ελκυστικού για τα πουλιά.

7.6 Τα καλώδια μεταφοράς ηλεκτρικού ρεύματος, πρέπει να χωροθετούνται αφού προηγηθεί πολύ προσεκτικός σχεδιασμός. Οι υποδομές μεταφοράς του ηλεκτρικού ρεύματος θα πρέπει να είναι υπόγειες στο σύνολό τους. Μόνο εάν αυτό δεν είναι τεχνικά δυνατό μπορεί να είναι υπέργειες αλλά θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι είναι κατάλληλα μονωμένες και σημασμένες, ώστε να ελαχιστοποιούν το κίνδυνο ηλεκτροπληξίας και πρόσκρουσης πτηνών πάνω τους.

7.7 Θα πρέπει να γίνεται άμεσης απομάκρυνση νεκρών ζώων (σκύλων, αιγοπροβάτων, υποειδών, αγελάδων, κ.λπ.) που εντοπίζονται εντός ακτίνας τουλάχιστον 500

μέτρων από την βάση των ανεμογεννητριών και κατά μήκος της οδού σύνδεσης των Α/Γ σε ακτίνα ≥ 300 m εκατέρωθεν αυτής, εβδομαδιαία τρεις φορές για το πρώτο έτος λειτουργίας και μια φορά εβδομαδιαίως για τα επόμενα έτη και εφόσον έχει εμπειρωθεί ως πρακτική και από τους κτηνοτρόφους της περιοχής. Τα νεκρά αυτά ζώα θα πρέπει να αδρανοποιούνται/καίγονται σε πιστοποιημένη μονάδα σε συνεργασία με την κτηνιατρική υπηρεσία, ή να θάβονται με ευθύνη της εταιρίας ή να αποτίθενται σε υφιστάμενους αδειοδοτημένους χώρους τροφικής ενίσχυσης αρπακτικών πουλιών. Με αυτό τον τρόπο θα μειώνεται ο κίνδυνος πρόσκρουσης πτωματοφάγων ειδών στις ανεμογεννήτριες όταν θα εντοπίζουν το κάθε νεκρό ζώο. Η ευθύνη για τη συλλογή και μεταφορά νεκρών ζώων πρέπει να ανήκει στην εταιρία κατασκευής και λειτουργίας του αιολικού πάρκου και το προσωπικό που απασχολείται καθημερινά θα έχει, εντός των καθηκόντων του, τη μέριμνα της απομάκρυνσης τέτοιου είδους πιθανής πηγής τροφοληψίας, που θα μπορούσε να προσελκύσει τα αρπακτικά και κυρίως τα πτωματοφάγα είδη προκαλώντας μεγαλύτερη συγκέντρωση από την καταγεγραμμένη στην περιοχή.

- 7.8** Οι εργασίες κατασκευής του Α.Σ.Π.Η.Ε. και των συνοδών του έργων εντός των ορίων των ΖΕΠ GR1420006, GR1430007 να προγραμματιστούν με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να περιορίζονται οι επιπτώσεις στην ορνιθοπανίδα.

Πιο συγκεκριμένα:

- 7.9** Τα έργα κατασκευής εντός των ορίων της ΖΕΠ GR1420006 που αφορούν συγκεκριμένα εκσκαφές, εκβραχισμούς και η χρήση εκρηκτικών, να υλοποιηθούν εκτός της περιόδου Μάρτιος έως και Ιούνιος, ιδιαίτερα στην περιοχή των Α/Γ #7 όπου εντοπίζεται επικράτεια Φιδαετού, οι εργασίες θα πρέπει να ξεκινούν μετά το τέλος Ιουλίου.
- 7.10** Για όλες τις υπόλοιπες εργασίες κατασκευής να υπάρχει τακτικός έλεγχος στις θέσεις επεμβάσεων από ειδικό ορνιθολόγο (αναζήτηση φωλιών σημαντικών αρπακτικών ειδών που μπορεί να επηρεάζονται από τα έργα). Τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου καθώς και οι ενέργειες και προληπτικά μέτρα που θα ληφθούν (πχ. επέκταση της χρονικής περιόδου αποκλεισμού εργασιών σε κάποιες περιοχές), να ενσωματωθούν στην ετήσια επικαιροποίηση του ΣΠΔ.
- 7.11** Τα έργα κατασκευής για τα συνοδά έργα που χωροθετούνται στην περιοχή του ανατολικού αναχώματος του ταμιευτήρα της Κάρλας εντός των ορίων της ΖΕΠ GR1430007 (δηλ. βορειότερα του σημείου ΕΓΣΑ'87 $x=401925$, $y=4369525$) που αφορούν συγκεκριμένα εκσκαφές, εκβραχισμούς, χρήση εκρηκτικών να υλοποιηθούν εκτός της περιόδου Μάρτιος ως και Ιούνιος. Για τις υπόλοιπες περιόδους και όλες τις υπόλοιπες εργασίες κατασκευής εντός της ΖΕΠ GR1430007, να υπάρχει τακτικός έλεγχος στις θέσεις επεμβάσεων από ειδικό ορνιθολόγο (διερεύνηση παρουσίας υδρόβιων/ παρυδάτιων ειδών που μπορεί να επηρεάζονται από τα έργα). Τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου καθώς και οι ενέργειες και προληπτικά μέτρα που θα ληφθούν (πχ. επέκταση της χρονικής περιόδου αποκλεισμού εργασιών σε κάποιες περιοχές), να ενσωματωθούν στην ετήσια επικαιροποίηση του Σ.Π.Δ.
- 7.12** Το περιβάλλον που θα αλλοιωθεί από την όλη επέμβαση θα πρέπει να αποκατασταθεί και προς τούτο επιβάλλεται να συνταχθεί ειδική δασοτεχνική μελέτη πριν από τις εργασίες αποκατάστασής του. Να γίνει αποκατάσταση της βλάστησης και του τοπίου των χώρων επέμβασης, συμπεριλαμβανομένων των πρανών των διανοιχθέντων δρόμων. Τα είδη φυτών που θα χρησιμοποιηθούν να είναι αυτόχθονα και να μην είναι ξένα προς τη φυσική φυτοκοινωνία της περιοχής.
- 7.13** Οι εργασίες φύτευσης να αρχίζουν αμέσως σε κάθε τμήμα στο οποίο έχουν περατωθεί οι χωματουργικές εργασίες και έχουν διαμορφωθεί οι τελικές επιφάνειες. Ειδικότερα θα πρέπει να ελαχιστοποιηθούν οι χωματουργικές επεμβάσεις και να διατηρηθούν σημαντικές επιφάνειες με φυτοκάλυψη χαμηλού ύψους στο χώρο του πολυγώνου του Αιολικού Πάρκου. Μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής όλοι οι περιττοί δρόμοι και επεμβάσεις θα πρέπει να

αποκαθίστανται προκειμένου να περιορίζεται η πρόσβαση στην περιοχή με αποτέλεσμα τον περιορισμό της διατάραξής της.

- 7.14** Στην ευρύτερη περιοχή, όχι εντός του χώρου του πάρκου και πάντα σε σημαντική απόσταση, άνω των 2000 m, από τις πλατείες εγκατάστασης των ανεμογεννητριών, μπορεί να κατασκευαστεί με δαπάνη της εταιρίας κατασκευής, ομβροδεξαμενή και ποτίστρες.
- 7.15** Επειδή κάποια από τα είδη ορνιθοπανίδας (Μαυροπελαργός, αρπακτικά, κλπ.) έλκονται από τις μικρές υδατοσυλλογές η εν λόγω δεξαμενή αναμένεται να κρατήσει είδη της ορνιθοπανίδας σε απόσταση από τη ζώνη Α εγγύτητας των Α/Γ. Η δεξαμενή αυτή θα λαμβάνεται μέριμνα να βρίσκεται σε σωστή λειτουργία και πληρότητα ώστε να παρέχεται πόσιμο νερό στην ορνιθοπανίδα αλλά και γενικότερα στην πανίδα της περιοχής, ιδίως στα εδαφόβια είδη και στα μικροπούλια. Κατά την κατασκευή της ομβροδεξαμενής και των ποτίστρων θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή έτσι ώστε τα ζώα να μην εγκλωβίζονται σε αυτή (πχ σκέπασμα ομβροδεξαμενής ή/και δημιουργία σκαλιών εντός της έτσι ώστε να ζώα να μπορούν να τα χρησιμοποιούν για να βγαίνουν σε περίπτωση που πέσουν μέσα).
- 7.16** Οι εργασίες εκσκαφών κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να γίνεται με τον ηπιότερο δυνατό τρόπο και με ελαχιστοποίηση της χρήσης εκρηκτικών υλών εφόσον τούτο κριθεί ότι είναι απαραίτητο.
- 7.17** Να προβλέπεται η περιοδική παύση λειτουργίας ή/και η κατάργηση κάποιας/ων Α/Γ, σε περίπτωση που κατά την προκατασκευαστική παρακολούθηση ή κατά την παρακολούθηση της λειτουργίας του Α.Σ.Π.Η.Ε. διαπιστωθεί ότι κάποια/ες Α/Γ παρουσιάζουν αυξημένο ρίσκο πρόσκρουσης ή καταγραφεί περιστατικό πρόσκρουσης ή καταγραφεί περιστατικό πρόσκρουσης.
- 7.18** Η εγκατάσταση των πυλώνων, οι νέοι δρόμοι και οι υφιστάμενοι που θα συντηρηθούν δεν πρέπει να προξενήσουν ζημιά στις υπέργηρες υπολειμματικές συστάδες του οικοτόπου 9280. Ο Φορέας του έργου θα υλοποιήσει πριν την κατασκευή της οδοποιίας σχετική έρευνα ακριβούς αποτύπωσης των υπέργηρων συστάδων.
- 7.19** Την σημαντικότερη παρέμβαση θα δεχθεί ο οικοτόπος 5340 με Ψευδομακία Βλάστηση. Λόγω και της σημαντικότητας στην τοπική οικονομία (αποτελεί βασικό πεδίο διατροφής της νομαδικής κτηνοτροφίας) να συνταχθεί σχέδιο διαχείρισης του στο οποίο και θα αξιολογηθούν οι στόχοι διατήρησης του εν λόγω τύπου οικοτόπου. Στις προδιαγραφές του Σχεδίου Διαχείρισης θα περιλαμβάνεται και η πίεση από την κτηνοτροφία. Αναλυτικές προδιαγραφές θα κατατεθούν στο 1ο Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.
- 7.20** Μέτρα των οποίων η σκοπιμότητα υλοποίησης θα εξεταστεί στα επόμενα στάδια Παρακολούθησης Αν κατά την προκατασκευαστική και μετακατασκευαστική παρακολούθηση του έργου παρατηρηθεί αλλαγή στη συχνότητα διέλευσης των σημαντικών ειδών της ορνιθοπανίδας και κριθεί πως, με βάση τα νέα δεδομένα που προκύψουν, είναι αυξημένος ο κίνδυνος πρόσκρουσης - πρόκλησης ατυχήματος τότε προτείνεται να εξεταστούν τα παρακάτω προτεινόμενα μέτρα και, κατόπιν τεκμηρίωσης τους, να προταθούν εκείνα τα οποία θα αξιολογηθούν ως τα αποδοτικότερα (χωρίς να απορρίπτεται και η τεκμηριωμένη πρόταση άλλων μέτρων που δεν αναγράφονται στη παρούσα). Ως εκ τούτου μετά την κατασκευή του Α.Σ.Π.Η.Ε., είναι πιθανόν να είναι απαραίτητη η ενεργή διαχείριση των ενδiciaτημάτων εντός και πέριξ αυτού, ώστε τα πουλιά να μην προσελκύονται στη ζώνη επιρροής των ανεμογεννητριών και να απομακρύνονται, σε θέσεις που δεν επιφυλάσσουν κινδύνους πρόσκρουσης. Η ευθύνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αυτών των διαχειριστικών δράσεων ανήκει στην εταιρία λειτουργίας του αιολικού πάρκου.
- 7.21** Ενεργή διαχείριση των ενδiciaτημάτων κάτω από τις ανεμογεννήτριες: Στις περιπτώσεις εκείνες που η μετά την κατασκευή παρακολούθηση εντοπίζει κάποιες επιπτώσεις (αυξημένη συγκέντρωση ή κινητικότητα ειδών στο χώρο, περιστατικά πρόσκρουσης συγκεκριμένων ειδών κοκ) σε συγκεκριμένες ανεμογεννήτριες,

προτείνεται ο σχεδιασμός δράσεων ενεργής διαχείρισης των χώρων κάτω από τις ανεμογεννήτριες (δημιουργία ανεπιθύμητων για τα πουλιά ενδαιτημάτων) μετά από κατάλληλες μελέτες. Στις μελέτες αυτές θα πρέπει απαραίτητως να ληφθούν υπόψη και τα λοιπά είδη χλωρίδας και πανίδας της περιοχής.

7.22 Ενεργή διαχείριση των ενδαιτημάτων περιφερειακά του αιολικού πάρκου: Είναι δυνατόν σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Α.Σ.Π.Η.Ε. χωροθετείται σε περιοχή με ανάγκη λήψης μέτρων προστασίας της ορνιθοπανίδας, να απαιτηθεί η ενεργή διαχείριση των ενδαιτημάτων περιφερειακά του έργου, ώστε να δημιουργηθούν κατάλληλα ενδαιτήματα που θα προσελκύουν τα πουλιά μακριά από τις ανεμογεννήτριες. Τέτοιες διαχειριστικές δράσεις μπορούν για παράδειγμα να είναι η άροση και σπορά εγκαταλελειμμένων αγρών και η εκχέρωση δασωμένων αγρών μετά από κατάλληλες μελέτες, ώστε τα είδη ενδιαφέροντος που πιθανόν να επηρεαστούν από το αιολικό πάρκο να οδηγούνται σε ασφαλείς εναλλακτικές περιοχές και να ευνοούνται έμμεσα. Στις μελέτες αυτές θα πρέπει απαραίτητως να ληφθούν υπόψη οι πιθανές επιπτώσεις που θα εκτιμηθούν κατά το πρώτο διάστημα λειτουργίας του πάρκου καθώς επίσης τα λοιπά είδη χλωρίδας και πανίδας της περιοχής. Συμπληρωματικά και/ή σε τροποποίηση του κεφαλαίου «Πρόγραμμα Παρακολούθησης» της Ε.Ο.Α. προτείνονται τα παρακάτω:

7.22.1 Να εφαρμοστεί, από εξειδικευμένους επιστήμονες που θα ορίσει ο Φορέας του Έργου, ολοκληρωμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης διάρκειας ενός (1) έτους πριν την έναρξη εγκατάστασης, κατά την κατασκευή και τριών (3) ετών μετά την έναρξη λειτουργίας το οποίο να περιλαμβάνει σχέδιο παρακολούθησης των πληθυσμών και της κατανομής των ειδών της ορνιθοπανίδας που απαντώνται στην περιοχή του έργου. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα περιλαμβάνει τουλάχιστον 40 ημέρες καταγραφών πεδίου ετησίως, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την παρακολούθηση χρήσης του χώρου και επιπτώσεων ενόχλησης/εκτόπισης, καθώς και για την αναζήτηση φωλιών και κρίσιμων ενδαιτημάτων κατά την αναπαραγωγική περίοδο.

7.22.2 Θα πρέπει να πραγματοποιείται έρευνα που θα εξετάζει το κατά πόσο υπάρχουν περιστατικά προσκρούσεων (με έρευνα για νεκρά πτηνά στην περιοχή εγκατάστασης των Α/Γ). Ο έλεγχος για νεκρά πουλιά και νυχτερίδες θα πρέπει να γίνεται τρεις φορές την εβδομάδα και θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο ακτίνα 400 m περιμετρικά των Α/Γ και 300 m εκατέρωθεν της οδού σύνδεσης των Α/Γ, με τη χρήση ειδικά εκπαιδευμένου σκύλου. Να διατηρούνται πρωτόκολλα τα οποία θα συμπληρώνονται τα αποτελέσματα των ερευνών για αναζήτηση νεκρών πουλιών. Τα πρωτόκολλα θα πρέπει να είναι διαθέσιμα εφόσον ζητηθούν από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Σε περιπτώσεις που εντοπιστούν νεκρά αρπακτικά πουλιά ή γύπες, τότε θα πρέπει ενημερώνονται άμεσα οι αρμόδιες Υπηρεσίες και η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας ώστε να προσέλθουν άμεσα και να διαχειριστούν το περιστατικό. Η εκτίμηση των θνησιμότητας προτείνεται να γίνεται με την εφαρμογή μαθηματικών μοντέλων όπως το GenEst για την ακριβέστερη εκτίμηση των επιπτώσεων, και τα αποτελέσματα να ενσωματώνονται σε ετήσιες εκθέσεις/αναφορές.

7.22.3 Στην περίπτωση που από την έρευνα θνησιμότητας, λόγω προσκρούσεων, παρατηρηθούν περιστατικά νυχτερίδων, να σχεδιαστεί και να υλοποιηθεί πρόγραμμα παρακολούθησης χειρόπτερων: Παράλληλα με την παρακολούθηση των πιθανών επιπτώσεων στην ορνιθοπανίδα θα πρέπει να γίνεται και αντίστοιχη παρακολούθηση των πιθανών επιπτώσεων στα χειρόπτερα. Η παρακολούθηση και στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να γίνει από εξειδικευμένους επιστήμονες, με σκοπό την ορθή επιλογή μεθόδων παρακολούθησης βάσει των προτύπων αντίστοιχων διεθνών-εθνικών

ερευνητικών προγραμμάτων, την ορθή αξιολόγηση των επιπτώσεων και κατ' επέκταση την ορθή επιλογή των μέτρων μετριασμού των επιπτώσεων (εάν αυτές προκύψουν) [όπως π.χ. αύξηση της ταχύτητας εκκίνησης για την αποφυγή συνθηκών ανέμου με την υψηλότερη δραστηριότητα νυχτερίδων και στροφής πτερυγίου (ώστε σε χαμηλές ταχύτητες ανέμου, της τάξης των 3.5 m/sec, να αποφεύγεται η περιστροφή του δρομέα της ανεμογεννήτριας), ή αποφυγή δραστηριοτήτων κατά τις περιόδους που οι νυχτερίδες είναι πιο ευαίσθητες στην όχληση (πχ ανατροφή, χειμερία νάρκη), καθώς και κατά τη διάρκεια διελεύσεων και τροφοληψίας με βάση τοπική γνώση, κ.λπ.] (Fric και άλλοι 2018).

7.22.4 Όλα τα δεδομένα – στοιχεία που θα συλλέγονται στο πλαίσιο εφαρμογής του σχεδίου περιβαλλοντικής παρακολούθησης και αφορούν στις παρατηρήσεις ορνιθοπανίδας, είτε από το προσωπικό είτε από τυχόν εγκατεστημένα αυτοματοποιημένα συστήματα, να είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες Υπηρεσίες και στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας σε πρωτογενή μορφή και σε πραγματικό χρόνο. Επίσης, τα αποτελέσματα, τα συμπεράσματα και η αναφορά για τις δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος παρακολούθησης να υποβάλλονται με τη μορφή ετήσιων εκθέσεων στις αρμόδιες Υπηρεσίες και στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας στην αρχή κάθε έτους και με περίοδο αναφοράς το προηγούμενο έτος. Οι εκθέσεις θα πρέπει να αξιολογούνται ως προς την επιτυχία των μέτρων προστασίας, την ανάγκη λήψης τυχόν πρόσθετων μέτρων που δεν είχαν αρχικά προβλεφθεί, κτλ.

7.23 Η παρούσα Απόφαση δεν καλύπτει θέματα ασφάλειας έναντι ατυχημάτων μεγάλης έκτασης ή ασφάλειας και υγιεινής του προσωπικού, ούτε απαλλάσσει τον Φορέα του έργου από την υποχρέωση εφοδιασμού του με άλλες άδειες, που τυχόν προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκδίδεται χωρίς να εξεταστούν οι τίτλοι ιδιοκτησίας του χώρου υλοποίησης του έργου ή της δραστηριότητας, καθώς και οι όροι και περιορισμοί δόμησης του γηπέδου και δεν συνεπάγεται νομιμοποίηση οποιωνδήποτε αυθαίρετων υφιστάμενων κατασκευών για τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί αυθαίρετων κατασκευών.

7.24 Η παρούσα Απόφαση ισχύει με την επιφύλαξη ότι δεν αντίκειται σε πολεοδομικές και άλλες ειδικές διατάξεις που τυχόν κατισχύουν αυτής.

7.25 Η Α.Ε.Π.Ο. αποτελεί και έγκριση επέμβασης του έκτου κεφαλαίου του Ν. 998/1979, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για τα τμήματα του έργου που εκτελούνται σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Ν.4014/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, την παράγραφο 4 του άρθρου 45 του Ν.998/1979 όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 36 του Ν.4280/2014 (Β' 159), και το άρθρο 3 (παρ. 2 και 3) της Υ.Α. 15277/2012.

8. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Ο.

8.1 Η παρούσα Απόφαση και ο σχετικά θεωρημένος Φάκελος της Μ.Π.Ε., ο οποίος τη συνοδεύει, θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στον χώρο του έργου και να επιδεικνύονται από τον Φορέα του έργου σε κάθε αρμόδιο, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ελεγκτικό όργανο.

8.2 Ο Φορέας του έργου έχει την υποχρέωση:

8.2.1 Να τηρεί στα εργοτάξια του έργου ή στην έδρα τους, στοιχεία, βάσει των οποίων θα αποδεικνύεται η συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους της παρούσας Απόφασης (π.χ. τιμολόγια, συμβάσεις, παραστατικά, έγγραφα, μητρώα καταγραφής στοιχείων, κ.λπ.). Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να βρίσκονται στον χώρο του έργου.

8.2.2 Να επιτρέπει την πρόσβαση στο έργο σε κάθε αρμόδιο ελεγκτικό όργανο και να διευκολύνει τη διενέργεια ελέγχου από αυτό.

8.2.3 Να παρέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες στους

ενδιαφερόμενους και σε κάθε αρμόδιο ελεγκτικό όργανο και κάθε Αρχή που έχει αρμοδιότητα παρακολούθησης του έργου και του περιβάλλοντός του (π.χ. Δασική Υπηρεσία, Διεύθυνση Υδάτων, Σώμα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος).

- 8.2.4** Να συμμορφώνεται στις συστάσεις και υποδείξεις των αρμόδιων ελεγκτικών οργάνων τήρησης των διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- 8.3** Τυχόν θέματα, που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της Απόφασης Τροποποίησης Ε.Π.Ο. και δεν καλύπτονται από τους όρους αυτής, επιλύονται βάσει της κείμενης νομοθεσίας (εθνικής και κοινοτικής).
- 8.4** Σε περίπτωση πρόκλησης οποιασδήποτε ρύπανσης ή άλλης υποβάθμισης του περιβάλλοντος ή παράβασης των όρων της Απόφασης Τροποποίησης Ε.Π.Ο. επιβάλλονται στους υπεύθυνους του έργου οι κυρώσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 28, 29 και 30 του Ν. 1650/86, όπως τροποποιήθηκαν με τους Ν. 3010/02, Ν. 4014/2011, Ν. 4042/2012 και ισχύουν.
- 8.5** Ο Φορέας του έργου, σε περίπτωση που το τελευταίο προκαλεί ζημιά ή άμεση απειλή ζημιάς στο περιβάλλον κατά παράβαση των διατάξεων της παρούσας Απόφασης, φέρει περιβαλλοντική ευθύνη η οποία διέπεται από τις διατάξεις του Π.Δ. 148/2009 (Α' 190).
- 8.6** Σε περίπτωση οριστικής παύσης λειτουργίας του έργου ή τμήματος αυτού, ο Φορέας του έργου υποχρεούται στην αποξήλωση των εγκαταστάσεων και οριστική αποκατάσταση του περιβάλλοντος σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων Υπηρεσιών και τα αναφερόμενα στην παράγραφο 5.3.6.4 της παρούσας Απόφασης.

9. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ – ΠΡΟΣΦΥΓΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ Α.Ε.Π.Ο.

- 9.1** Οι απόψεις των Υπηρεσιών και Φορέων επί της Μ.Π.Ε. που διαβιβάστηκαν στη ΔΙΠΑ του ΥΠΕΝ από την έναρξη της δημοσιοποίησης έως και την έκδοση της παρούσας Απόφασης, όπως αυτές αποτυπώνονται αναλυτικά στο προοίμιό της, αξιολογήθηκαν και ενσωματώθηκαν με τη μορφή μέτρων, όρων και περιορισμών στο περιεχόμενο της παρούσας Απόφασης.
- 9.2** Κατά της παρούσας Απόφασης είναι δυνατόν να ασκηθεί αίτηση θεραπείας προς το όργανο που την εξέδωσε, καθώς και ιεραρχική προσφυγή προς ανώτερο αυτού όργανο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- 9.3** Η επιβαλλόμενη από τον νόμο δημοσίευση της παρούσας Απόφασης γίνεται με την ανάρτησή της στον ειδικό δικτυακό τόπο με δικτυακή διεύθυνση "aero.ypeka.gr" (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 19α του Ν. 4014/2011 και στην Κ.Υ.Α. 21398/2012), καθώς και στον ιστότοπο "Διαύγεια".

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΥΠΕΝ
Κ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΠΡΑΞΗ